

ศึกษาร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ยวน ตำบลคูบัว
อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศึกษาคารมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ยวน ตำบลลุ่มบัว
อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**A STUDY OF PEOPLE PARTICIPATION IN JOK WEAVING PROCESS OF THAI
YUAN PEOPLE IN KUBUA SUB-DISTRICT, MUEANG DISTRICT, RATCHABURI
PROVINCE**

By
Patcharin Jitrojjanaruk

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION

Program of Entrepreneurship

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2010

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ ศึกษาการมีส่วนร่วม
ในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ” เสนอโดย
นางสาวพัชรินทร์ จิตรโรจนรักษ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม รัตนโชติ

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.กฤษณา พัชรานิช)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อาคม เจริญสุข)

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม รัตนโชติ)

51602339 : สาขาวิชาการประกอบการ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม/ผ้าจก

พัชรินทร์ จิตรโรจนรักษ์ : ศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ขวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.สุธรรมรัตน์โชติ. 138 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ขวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวบ้านหมู่ที่ 2 บ้านระนอง ตำบลคูบัว ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 210 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่ม และรายคู่โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ชาวบ้านหมู่ที่ 2 บ้านระนอง ตำบลคูบัว ส่วนใหญ่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.5 มีอายุระหว่าง 36-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.3 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 51.0 มีระดับรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.1 มีสถานภาพแต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 75.2 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 62.9 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4 - 6 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลา 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทูทางสังคมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ในแต่ละด้านพบว่า ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านราคา ระดับน้อย ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาด การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละด้านพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของและด้านการมีส่วนร่วมกระทำ ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรู้ลึก ระดับน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมคิด การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก เมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ได้แก่ ควรปรับปรุงให้ชาวบ้านได้พัฒนาการตัดเย็บผ้าให้มีรูปแบบที่สวยงามและควรปรับปรุงให้ชาวบ้านทุกคนในครอบครัวมีส่วนร่วมในการสวมใส่ผ้าที่ได้จากชุมชน

สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

51602339 : MAJOR : ENTREPRENEURSHIP

KEY WORD : PARTICIPATION / JOK WEAVING

PATCHARIN JITROJANARUK : A STUDY OF PEOPLE PARTICIPATION IN JOK WEAVING PROCESS OF THAI YUAN PEOPLE IN KUBUA SUB-DISTRICT, MUEANG DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUDHAM RATTANACHOT, Ph.D., 138 pp.

This research has the purpose for studying the participation of people in Jok weaving process of Thai Yuan people in Kubua sub-district, Mueang district, Ratchaburi province by using the questionnaire as a tool for collecting data from people in Moo 2, Baan Ra-Nong, Kubua sub-district. The sample were about 210 people. The statistics used for analyzing was the mean, the standard deviation and the analysis of the different variables in each group and each couple by using the analysis of one-way ANOVA.

The results were found that sample mostly was female (69.5%); between 36-50 years old (53.3%); educated level as primary school or below(51.0%); salary as between 5,001-10,000 baht(58.1%); gotten married (75.2%); mostly daily payment employee (62.9%); 4-6 members per family (62.9%); and lived in this area for between 11-15 years(33.3%). The level of knowledge about the process of Jok weaving generally was medium. The social capital of the participation in Jok weaving generally was medium. The participation in determining the marketing mix generally was medium. When considering the level of factors of the participation in determining the marketing mix in each side found was medium especially in places and prices. The less level were products and promotion. The level of the participation was also medium. When considering the participation of people in each category was high especially in sense of belonging and physically involved. The medium level was emotionally involved. The less level was intellectually involved. By testing hypothesis, it was found that there was no significant difference. There are 2 importance recommendations. Firstly the people should be allowed to involve in develop the pattern of cloths and secondly, the people more involve in wearing clothes from the community.

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

Program of Entrepreneurship Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยการได้รับความช่วยเหลือและความอนุเคราะห์จากบุคคลเหล่านี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม รัตนโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งให้ความเอาใจใส่ติดตามผลงานอย่างใกล้ชิด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กฤษฎา พัชรวณิช เป็นผู้ให้คำแนะนำการใช้แบบสอบถาม เครื่องมือทางสถิติ และให้ความรู้ทางด้านทฤษฎีการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อาคม เจริญสุข เป็นผู้ให้คำแนะนำการใช้แบบสอบถาม สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ จิปาถะภัณฑ์สถานบ้านคูบัว และสหกรณ์การเกษตรไท-ยวน ต.คูบัว อ.เมือง จ.ราชบุรี ที่ให้การสนับสนุนการทำวิจัยและประสานงานในการเข้าไปในพื้นที่ที่ทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.อดิ สมพร ผู้อำนวยการจิปาถะภัณฑ์สถานบ้านคูบัว ผู้นำชุมชนไท-ยวน นักอนุรักษ์และพัฒนาชุมชน ต.คูบัว อ.เมือง จ.ราชบุรี และคณะกรรมการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรไท-ยวน ตลอดจนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรไท-ยวน ต.คูบัว อ.เมือง จ.ราชบุรี ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลวิจัยและตอบแบบสอบถามการทำวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้ความรัก ความห่วงใย เป็นกำลังใจและสนับสนุน ส่งเสริมในทุก ๆ ด้านแก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้น จนวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดี

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิด.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ข้อมูลทั่วไปของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี	11
แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด	13
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน	20
แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมในบริบทสังคมไทย.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	41
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก.....	49
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ทุนทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนด	
ส่วนประสมการตลาด.....	51
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ	
การผลิตผ้าจก.....	55
ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน	59
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	109
ข้อเสนอแนะ ในการวิจัยครั้งต่อไป	110
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก ภาพตัวอย่างผ้าจกของตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี.....	116
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย	120
ภาคผนวก ค ค่าทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	129
ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงระยะเวลาขั้นตอนการวิจัย	42
2	ระดับการให้ความสำคัญในการพิจารณาปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนด ส่วนประสมการตลาด แบ่งตามช่วงคะแนน	44
3	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก.....	49
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับทุน ทางสังคม.....	50
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาด	51
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์.....	52
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา.....	52
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	53
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด	54
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก.....	55
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ	56
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิด.....	56
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก	57
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ.....	58

ตารางที่		หน้า
16	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามเพศ	60
17	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามอายุ	62
18	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามระดับการศึกษา.....	64
19	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน	67
20	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน	70
21	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามสถานภาพสมรส	73
22	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามอาชีพหลักของครัวเรือน	75
23	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามขนาดของครัวเรือน	78
24	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน.....	80
25	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามเครือข่ายของสังคม	83
26	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามพื้นที่สถานทางสังคม.....	85
27	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์.....	88
28	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์เป็นรายคู่.....	90

ตารางที่		หน้า
29	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา.....	92
30	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาดด้านราคาเป็นรายคู่.....	93
31	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	96
32	ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด	99
33	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการ กำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดเป็นรายคู่	100

ผลงานวิทยนักรศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	ผ้าตีนจกของ ตำบลคูบัว.....	13
3	ตัวแบบการสร้างพลังพนักงาน (Employee Empowerment Model).....	18
4	ตัวแบบความเข้มแข็งของประชาชน (A People Empowerment Model).....	19
5	ตัวแบบความเข้มแข็งของชุมชน (Community Empowerment Model)	24
6	ลายโก้งแก้ง.....	117
7	ลายโก้งแก้งซ้อนเซีย.....	117
8	ลายทาบซ้อนหัก.....	117
9	ลายหักนกคู่.....	118
10	ผ้าถุงชั้นตีนจก.....	118
11	เครื่องแต่งกายด้วยผ้าทอชั้นตีนจกคูบัว.....	119

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผ้าทอและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากผ้าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ จึงอาจกล่าวได้ว่า การเรียนรู้เทคนิคเกี่ยวกับ “กระบวนการทอผ้า” จึงเป็นการเรียนรู้ระบบสังคมวัฒนธรรมที่มีประเด็นศึกษาที่น่าสนใจหลากหลายซ่อนอยู่ ไม่ว่าจะเป็นแง่มุมทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนา เศรษฐกิจ ฯลฯ เป็นต้น ผืนผ้าที่วิจิตรงดงามทุกผืนมีคุณค่าอย่างมหาศาลทั้งในแง่อาชีพที่สืบทอดทางภูมิปัญญาและประโยชน์ใช้สอย ในประเทศไทยและในประเทศเพื่อนบ้านที่มีวัฒนธรรมคล้ายคลึงกับไทย งานทอผ้าเป็นงานเฉพาะของผู้หญิง ผู้ชายจะทำงานหัตถกรรมอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับครอบครัวและชุมชน เช่น จักสาน ตีเหล็ก ทนเครื่องเงิน และแกะสลักไม้ งานหัตถกรรมของทั้งหญิงและชายเหล่านี้ มักจะทำในยามว่างจากการทำไร่ทำนา จนมีสำนวนไทยกล่าวติดปากว่า “สิ้นหน้านาผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายตีเหล็ก” ซึ่งทั้งหญิงและชายต่างก็มีหน้าที่ออกไปใช้แรงงานร่วมกัน ในสมัยก่อนเด็กผู้หญิงในหมู่บ้านจะเรียนรู้การทอผ้าจากการเฝ้าสังเกตการณ์ทำงานของยาย แม่ น้า หรือพี่สาว เมื่อเด็กโตพอจะนั่งก็สำหรับใช้ทอผ้า ก็จะเริ่มทอผ้าง่าย ๆ ก่อน แล้วจึงเริ่มพัฒนาเทคนิคการทอจนสามารถทอผ้าที่มีลวดลายวิจิตรสำหรับงานพิธีได้ การทอผ้าจึงเป็นงานศิลปะหัตถกรรมของผู้หญิง ที่เรียนรู้สืบทอดกันภายในครอบครัวต่อมาหลาย ๆ ชั่วคน นับเป็นการอบรมบ่มนิสัยลูกผู้หญิงให้มีความละเอียด มีระเบียบ อดทน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรู้จักศิลปะ นอกจากนี้ยังเป็นการสืบทอดเทคนิควิถี และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของครอบครัวและชุมชนอีกด้วย นับได้ว่าการทอผ้าเป็นบทบาททางสังคมวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้หญิงไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ ในอดีต

การทอผ้าของชาวไทย-ยวนในจังหวัดราชบุรีสืบเชื้อสายมาจากชาวเมืองเชียงแสนแห่งอาณาจักรล้านนา คำว่า “ยวน” มีความหมายว่า “โยนก” ชาวไทย-ยวนราชบุรีมีมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญมาตั้งแต่โบราณ คือ การทอผ้าจก ซึ่งเป็นการทอลวดลายบนผืนผ้าด้วยวิธีการเพิ่มด้ายเส้นพุ่งพิเศษเข้าเป็นช่วง ๆ ไม่ติดต่อกันตลอดความกว้างของผ้า โดยใช้ไม้หรือขนเม่นหรือนิ้วมือยกขึ้น เป็นการทอผ้าผสมกับการปัก แต่แทนที่จะใช้เข็มปักก็ใช้ขนเม่น หรือนิ้วแหลมหรือนิ้วมือ ค่อย ๆ ทำลวดลายสอดสลับสี การทอผ้าจกของชาวไทย-ยวนราชบุรีในอดีตเป็นเพียง

การทอเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน ผู้หญิงทุกคนต้องทอผ้า เช่น ทอให้ลูก ทอเป็นผ้าขาวม้า ถัก กระเป๋าให้สามี จึงไม่มีการทอผ้าจกเพื่อการซื้อขาย ไม่มีอาชีพการทอผ้าจก ตั้งแต่ พ.ศ. 2470 เป็นต้นมา การทอผ้าจกของชาวไทย-ชนวนราชบุรีเริ่มซบเซาลง การสั่งสอนการฝึกหัดการทอผ้าจกที่เคยปฏิบัติกันทุกครัวเรือนเริ่มลดน้อยลง จนเหลือเพียงไม่กี่ครัวเรือนที่ยังคงอนุรักษ์งานหัตถกรรมแขนงนี้ไว้ เช่น ตำบลคอนแร่ และตำบลคูบัว สำหรับปัจจัยที่ทำให้การทอผ้าซบเซาลงนั้นมาจากหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น เกิดจากสภาพแห้งแล้ง ภาวะสงคราม ยุคสาวโรงงานซึ่งเป็นยุคสมัยที่หญิงชาวไทย-ชนวน ต่างหันเข้าประกอบอาชีพในโรงงานการทอผ้าที่ใช้เวลานานทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพอื่น ประกอบกับการขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งตั้งแต่ พ.ศ.2517 เป็นต้นมา การทอผ้าจกของชาวไทย-ชนวนราชบุรีเริ่มฟื้นฟูขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่งจากการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้นำช่างฝีมือทอผ้าจากตำบลคูบัวและตำบลคอนแร่ที่ยังเหลืออยู่ เข้าไปสอนทอผ้าจกให้แก่ผู้ฝึกหัดทอ ณ พระตำหนักสวนจิตรลดา และพระราชวังไกลกังวล ทำให้ผู้หญิงชาวไทย-ชนวนราชบุรีเริ่มต้นตัวฟื้นฟูการทอผ้าเพิ่มมากขึ้น หันมาสนใจงานหัตถกรรมทอผ้าซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของตนเองมากขึ้น มีการรวมกลุ่มเพื่อฝึกหัดทอผ้าตามบ้านของผู้ที่มีความรู้ในการทอผ้าของชุมชนและมีการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์ การทำผ้าของชาวไทย-ชนวน จึงเป็นการสร้างรายได้ที่ดีให้กับคนในชุมชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ชนวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เพื่อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ชนวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ต่อไป

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ชนวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- 2.2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ชนวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ชนวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- 2.4 เพื่อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไทย-ชนวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามเพศ

3.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามอายุ

3.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามระดับการศึกษา

3.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก

3.5 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

3.6 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามสถานภาพสมรส

3.7 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

3.8 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามขนาดของครัวเรือน

3.9 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน

3.10 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามเครือข่ายของสังคม

3.11 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามทัศนคติทางสังคม

3.12 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

3.13 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านราคา

3.14 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านช่อง

ทางการจัดจำหน่าย

3.15 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน โดยรวม แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

4.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือชาวบ้านหมู่ที่ 2 บ้านระนอง ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีชาวบ้านจำนวน 444 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว 2553) จากจำนวน 15 หมู่บ้าน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

4.2.1.1 สถานภาพทางประชากร ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก

4.2.1.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

4.2.1.3 สถานภาพทางสังคม ได้แก่ สถานภาพสมรส, อาชีพหลักของครัวเรือน, ขนาดของครัวเรือน และระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน

4.2.1.4 ทูทางสังคม ได้แก่ เครือข่ายของสังคมและปทัสถานทางสังคม

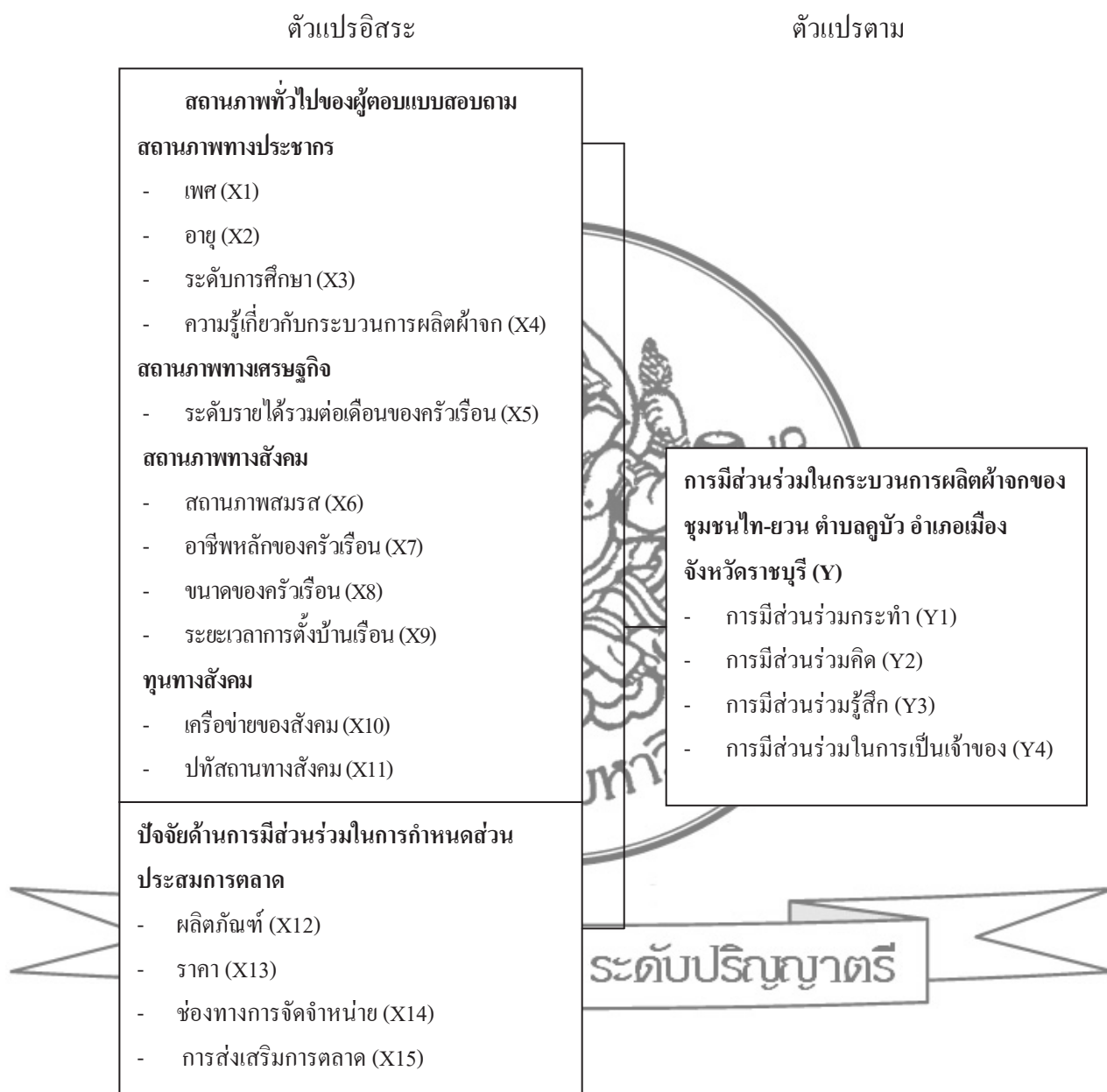
4.2.1.5 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์, ด้านราคา, ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

4.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ, ด้านการมีส่วนร่วมคิด, ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกและการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ

4.3 พื้นที่ที่ทำการวิจัย ได้มีการศึกษาพื้นที่ชุมชนหมู่ที่ 2 บ้านระนอง ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

4.4 ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาวิจัย โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 จนถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554 รวมระยะเวลา 8 เดือน

5. กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ทราบกระบวนการผลิตผ้าจากของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

6.2 ได้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

6.3 ได้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

6.4 ได้ทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1.1 **ไทย-ยวน** หมายถึง ชาวไท-ยวนที่สืบเชื้อสายมาจากเมืองเชียงแสน แห่งอาณาจักรล้านนาแล้วอพยพมาตั้งหลักแหล่งที่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ทางด้านทิศตะวันตกของตัวเมืองราชบุรี ต่อมาได้ย้ายมาตั้งถิ่นฐานที่ตำบลคูบัว จังหวัดราชบุรี

7.1.2 **ผ้าจก** หมายถึง ผ้าทอที่ทำขึ้นโดยกระบวนการทอสลักับการล้วงหรือควักให้เกิดเป็นลวดลายและสีส่น โดยการเพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษเข้าไปเป็นช่วง ๆ ตามลวดลายที่ต้องการไปจนตลอดความกว้างของผ้า การล้วงหรือควัก โดยใช้ไม้หรือขนแฉนหรือนิ้วมือกั้น ให้เกิดเป็นลวดลายที่สวยงาม

7.1.3 **ผู้ประกอบการอาชีพทอผ้า** หมายถึง บุคคลที่ทำการประกอบอาชีพทอผ้าจกเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม โดยใช้แรงงานรับจ้างทอผ้า หรือทอผ้าจำหน่ายเอง

7.1.4 **การประกอบอาชีพทอผ้าจก** หมายถึง เรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินการประกอบอาชีพทอผ้าจกของไท-ยวน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในเรื่องเกี่ยวกับ สภาพโดยทั่วไปของแหล่งประกอบอาชีพ วิถีชีวิต สถานประกอบอาชีพ เครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุ การออกแบบลวดลาย การทอ การจัดจำหน่าย เป็นต้น

7.1.5 **คุณลักษณะของผ้าจก** หมายถึง คุณสมบัติของเนื้อผ้า ลักษณะและคุณค่าของลวดลายประโยชน์ใช้สอย ผลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

7.1.6 **ชุมชน** หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกันและมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกันหรือประกอบกิจกรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน

7.1.7 การมีส่วนร่วม หมายถึง ความพยายามของประชาชนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับต่างๆ ทางด้านการบริหารจัดการด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะกำหนดความต้องการในชุมชนของตนเอง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความสามารถในการจัดการและควบคุมทรัพยากรและสถาบันในสังคม

7.1.8 ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่มีการแก้ไขปัญหาต่างๆร่วมกัน และพึ่งพาตนเองได้ สมาชิกของชุมชนมีความผูกพัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีความสามัคคี สมาชิกเห็นประโยชน์ของชุมชนมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

7.1.9 อารพัฒนา หมายถึง การส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นตามรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างถูกต้องตามศักยภาพของบุคคลและชุมชน เพื่อประโยชน์สูงสุดของท้องถิ่น

7.1.10 กระบวนการ หมายถึง ส่วนต่างๆ ขององค์การซึ่งได้รับสิ่งนำเข้าไป (Input) และแปรรูป (Transform) สิ่งนำเข้าดังกล่าวไปเป็นผลได้ (Output) โดยกว้างว่าคุณค่าของผลได้จะสูงกว่าสิ่งนำเข้าไป

7.2 นิยามเชิงปฏิบัติการ

7.2.1 ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก หมายถึง ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก เช่น มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าทอมือ มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าทอมือ มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าด้วยกี่กระตุก มีความรู้เกี่ยวกับการย้อมสีผ้า เป็นต้น

7.2.2 ทูทางสังคม หมายถึง ระบบสังคม ที่มีลักษณะพิเศษทางสังคม เช่น เครือข่ายของสังคม (Social network) ปทัสถานทางสังคม (Social norms) และการแทรกแซง (Sanctions) เป็นผู้กระทำ (Acting) ทำงาน (Working) ช่วยเหลือ (Helping) ปรับแต่ง (Shaping) หรือให้การสนับสนุน (Facilitating) ให้สังคมบรรลุวัตถุประสงค์มากขึ้น (Pursue more effectively) มีประสิทธิผลมากขึ้น (Work more effectively) การปฏิสัมพันธ์ดีขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (Shape social interaction) หรือความร่วมมือดีขึ้น (Better cooperation) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของทูทางสังคมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจก เฉพาะด้านเครือข่ายของสังคม และปทัสถานทางสังคมเท่านั้น มิได้ศึกษาในองค์ประกอบของทูทางสังคมด้านการแทรกแซง

7.2.3 เครือข่ายของสังคม (Social network) หมายถึง การติดต่อซึ่งกันและกันของประชาชนในตำบลบ้านม่วงและระหว่างตำบล เช่น มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าในหมู่บ้านเดียวกัน และ มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าระหว่างหมู่บ้านด้วยกัน เป็นต้น

7.2.4 ปทัสถานทางสังคม (Social norms) หมายถึง ข้อตกลง ระเบียบ กฎ หรือ กฎหมายที่ใช้กำหนดแบบแผนของการติดต่อระหว่างประชาชนในตำบลบ้านม่วง เช่น มีข้อตกลง หรือกฎระเบียบที่ทำกันในกลุ่มชนและมีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันกันระหว่างชุมชน เป็นต้น

7.2.5 การมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด หมายถึง ประชาชนมีความรู้สึกว่าคุณเอง คือส่วนหนึ่งของการกำหนดส่วนประสมการตลาด สามารถวัดได้จาก องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ 2) ด้านราคา 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย 4) ด้าน การส่งเสริมการตลาด

7.2.6 ด้านผลิตภัณฑ์ หมายถึง ประชาชนมีความรู้สึกว่าคุณเอง คือส่วนหนึ่งของการออกแบบลวดลายของผ้าทอ การเพิ่มคุณค่าด้วยบรรจุภัณฑ์ ในรูปแบบถุงที่ใส่สวยงาม เลือกลงใช้วัสดุที่ใช้ทำผ้าทอจากวัตถุดิบธรรมชาติ มีผ้าจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ

7.2.7 ด้านราคา หมายถึง ประชาชนมีความรู้สึกว่าคุณเอง คือส่วนหนึ่งของการ กำหนดราคาผ้าทอ ทำป้ายบอกราคาชัดเจน ทำราคามาตรฐานเทียบกับตลาดอื่น มีผ้าที่ราคาถูกกว่า ที่อื่น

7.2.8 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง ประชาชนมีความรู้สึกว่าคุณเอง คือ ส่วนหนึ่งของการเลือกทำเลที่เหมาะสมในการขาย เลือกสถานที่จอดรถสะดวกสบาย เลือกทำเลที่มี รถโดยสารประจำทาง เลือกสถานที่ที่มีพื้นที่จอดรถที่กว้างขวางเพียงพอ

7.2.9 ด้านการส่งเสริมการตลาด หมายถึง ประชาชนมีความรู้สึกว่าคุณเอง คือส่วน หนึ่งของการการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ / ใบบลิว ให้ข้อมูลเพิ่มเติมและ รับเรื่องร้องเรียนหลังการขาย จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ ประชาสัมพันธ์ร้าน เช่น วันออกพรรษาวัน สงกรานต์ การโฆษณาตัวอย่างสินค้าให้ชมหรือทดลองใส่ก่อนซื้อ

7.2.10 ความเข้มแข็งของประชาชนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจาก พวงानวยอนกคกษา ระดับปฐกษาคตร หมายถึง ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการที่ประชาชนมีความตระหนัก การมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิต ผ้าจาก ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของประชาชน (People involvement) ในการเป็นส่วนหนึ่งที่ ช่วยในกระบวนการผลิตผ้าจากที่เกิดขึ้นด้วยตัวของประชาชนเอง สามารถวัดได้จากองค์ประกอบ 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการร่วมกระทำ (Physically involved) 2) ด้านการร่วมคิด (Intellectually involved) 3) ด้านการร่วมรู้สึก (Emotionally involved) 4) ด้านความเป็นเจ้าของชุมชน (Sense of belonging)

7.2.11 ด้านการร่วมกระทำ (Physically involved) หมายถึง การที่ประชาชน ได้ ร่วมกระทำการผลิตผ้าจาก เช่น ไล่เสื่อผ้าโดยเป็นผ้าทอจากชุมชน มีส่วนร่วมในกระบวนการทอผ้า ซื่อผ้าทอมือของชุมชน เคยทอผ้าจาก เป็นต้น

7.2.12 ด้านการร่วมคิด (Intellectually involved) หมายถึง การที่ประชาชนคิด พิจารณาการปรับปรุงหรือพัฒนาการผลิตผ้าจกให้ดีขึ้น เช่น ช่วยออกแบบลวดลายผ้า ช่วยปรับปรุง หรือพัฒนาการผลิตผ้าทอมือให้ดีขึ้น ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายและราคาถูกที่มีขายทั่วไป ช่วยในการพัฒนาผ้าทอมือที่ได้จากชุมชนไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าที่สวยงาม เป็นต้น

7.2.13 ด้านการร่วมรู้สึก (Emotionally involved) หมายถึง ความรู้สึกของ ประชาชนที่พอใจหรือไม่พอใจต่อปัญหากระบวนการผลิตผ้าทอ เช่น รู้สึกเต็มใจและยินดีที่จะ ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการทอผ้า รู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีโอกาสในการอนุรักษ์ ผ้าของชุมชน รู้สึกไม่พอใจและคอยดักเตือนเมื่อเห็นคนในชุมชนไม่ช่วยกัน อนุรักษ์ผ้าของชุมชน รู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจเมื่อคนในครอบครัวไม่สวมใส่ผ้าของชุมชน

7.2.14 ความเป็นเจ้าของชุมชน (Sense of Belonging) หมายถึง ความรู้สึกของ ประชาชน ที่มีความรู้สึกว่าตนเอง คือ ส่วนหนึ่งของชุมชน ที่มีบทบาทในการร่วมรับผิดชอบในการ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือชุมชน อย่างไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ มีความพร้อมที่จะให้การปกป้องรักษาและพัฒนาสังคม อยู่เสมอ มีความพร้อมที่จะเข้าไปรับผิดชอบในความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบที่ตนเอง ไม่ได้ก่อขึ้น พร้อมที่จะยอมรับทั้งประโยชน์และโทษที่เกิดขึ้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชุมชน ด้วยตัวของตนเอง

7.2.15 เพศ หมายถึง การแบ่งเพศของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย เพศชายและ เพศหญิง

7.2.16 อายุ หมายถึง อายุของกลุ่มตัวอย่าง โดยระบุเป็นช่วงคือ น้อยกว่า 20 ปี, 21-35 ปี, 36-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป

7.2.17 เชื้อสาย หมายถึง เชื้อสายของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ไทย, จีน, ลาว, ยวน (โยนก), เขมร, กะเหรี่ยงและมอญ เป็นต้น

7.2.18 สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่ง สถานภาพสมรสออกเป็น 6 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ โสด, แต่งงานแล้ว, หย่าร้าง, แยกกันอยู่, หม้ายและ สถานภาพสมรสอื่น ๆ

7.2.19 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยระบุเป็น ระดับคือ ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า, มัธยมศึกษาตอนต้น, มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช, อนุปริญญา/ปวส, ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษาอื่น ๆ

7.2.20 ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน หมายถึง ระดับรายได้รวมต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งระดับรายได้รวมต่อเดือนออกเป็น 5 ช่วง ได้แก่ น้อยกว่า 5,000 บาท, 5,001 - 10,000 บาท, 10,001 - 15,000 บาท, 15,001 - 20,000 บาท และ 20,000 บาทขึ้นไป

7.2.21 อาชีพหลักของครัวเรือน หมายถึง อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งลักษณะอาชีพออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรกรรม, รับจ้างทั่วไป, รับราชการ, พนักงานบริษัทเอกชนและอาชีพอื่น ๆ

7.2.22 ขนาดของครัวเรือน หมายถึง ขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งพิจารณาได้จากจำนวนสมาชิกที่อยู่อาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขนาดของครอบครัวออกเป็น 4 ช่วง คือ 1-3 คน, 4-6 คน, 7-9 คนและ 10 คนขึ้นไป

7.2.23 ระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน หมายถึง ช่วงเวลาตั้งแต่ที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มที่เข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชน จนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งระยะเวลาการตั้งบ้านเรือนออกเป็น 6 ช่วง คือ 1-5 ปี, 6-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี, 21-25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป

7.2.24 การเป็นของสหกรณ์ หมายถึง การเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตร ไท-ชวน ราชบุรี ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลงานวิทยนัศึกษ ระดับปริญญาตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้อาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
2. แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด
3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน
5. แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมในบริบทสังคมไทย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการผลิตผ้าจก

1. ข้อมูลทั่วไปของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

1.1 ประวัติตำบลคูบัว ในราวปีพุทธศักราช 2347 ซึ่งเป็นสมัยรัชกาลที่ 1 คือ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ขณะนั้นเมืองเชียงแสนตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของพม่า พม่าอาศัยเชียงแสนเป็นแหล่งสะสมเสบียงอาหาร กำลังพลสำหรับจะตีเมืองทางฝ่ายเหนือของไทยเพื่อจะกำจัดอิทธิพลของพม่า จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้สมเด็จพระเจ้าหลายเชอกรมหลวงเทพหริรักษ์ ร่วมกับเจ้าพระยาอมราช จัดกองทัพจากกรุงเทพฯ ขึ้นไปตีเชียงแสนเมื่อตีเชียงแสนได้แล้วจึงได้กวาดต้อนเอาชาวเมืองเชียงแสนทั้งชายและหญิงที่อยู่ในวัยฉกรรจ์ และพอมีกำลังเดินได้เป็นระยะทางไกลลงมายังกรุงเทพฯ ขณะเดินผ่านมาถึงเมืองสระบุรีบริเวณอำเภอเสาไห้ ชาวเมืองเชียงแสนส่วนหนึ่งมีความประสงค์จะตั้งถิ่นฐานทำกินอยู่ ณ ที่นั่นปัจจุบันชาวสระบุรีที่อยู่อำเภอเสาไห้ บางส่วนของสระบุรีที่มีเชื้อสายจากบรรพบุรุษชาวเมืองเชียงแสนก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของไท-ยวน โดยเฉพาะภาษาพูด ส่วนที่ยังเหลือก็เดินทางมาพำนักที่กรุงเทพฯ ระยะเวลาต่อมาทรงโปรดเกล้าให้นำชาวเมืองเชียงแสนที่อพยพมาไปตั้งถิ่นฐานทำกิน ณ เมืองราชบุรีครั้งแรกตั้งครัวเรือนอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลองฝั่งขวาทางด้านทิศตะวันออกของตัวเมือง และเมื่อครอบครัวขยายมากขึ้นจึงได้แยกย้ายกันไปตั้งถิ่นฐานในบริเวณตำบลต่างๆ ของจังหวัด

ราชบุรี เช่น ตำบลคูบัว ตำบลคอนแร่ ตำบลห้วยไผ่ และตำบลคอนตะโกที่มาของชื่อตำบลคูบัว ในสมัยก่อนมีคนเฒ่าคนแก่เล่าให้ฟังว่า ในสมัยก่อนบริเวณนี้เป็นคูเมืองแล้วมีบัวขึ้นอยู่โดยรอบคูบัว จึงเรียกกันว่า “คูบัว” และเป็นตำบลคูบัว

1.2 ที่ตั้ง/เนื้อที่/เขตการปกครอง ตำบลตำบลคูบัวมีเนื้อที่ประมาณ 25 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 15,625 ไร่ อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว มีที่ตั้งดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลคอนตะโก ตำบลบ้านไร่ อำเภอเมืองราชบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลโป่งกระดาน อำเภอปากท่อ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลบ้านไร่ อำเภอเมือง ตำบลเกาะศาลพระ อำเภอวัด

เพลง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลอ่างทอง และตำบลคอนตะโก

1.3 ภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีลำห้วยธรรมชาติไหลผ่านจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออกจำนวน 2 สาย มีน้ำตลอดปี รวมทั้งมีคลองชลประทาน 2 สายใหญ่ พื้นที่จึงเหมาะกับการเพาะปลูกทำนาหรือประกอบอาชีพทางการเกษตรและปศุสัตว์

1.4 เขตการปกครอง ประกอบไปด้วย 15 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านตากแดด

หมู่ที่ 2 บ้านระนอง (บ้านห้วย)

หมู่ที่ 3 บ้านหนองขันธุ์ (บ้านปูฟ้า)

หมู่ที่ 4 บ้านไต้

หมู่ที่ 5 บ้านตะโก

หมู่ที่ 6 บ้านโพธิ์งาม

หมู่ที่ 7 บ้านใหม่

หมู่ที่ 8 บ้านหนองยายแก้ว

หมู่ที่ 9 บ้านปากห้วย (บ้านโพธิ์ไฟไหม้)

หมู่ที่ 10 บ้านท่าช้าง

หมู่ที่ 11 บ้านโพธิ์

หมู่ที่ 12 บ้านห้วยนา

หมู่ที่ 13 บ้านต้นแหน

หมู่ที่ 14 บ้านนามพุงดอ (นามพุงดอ)

หมู่ที่ 15 บ้านไร่มะม่วง

ผลงานวิจัยนวัตกรรมการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.5 ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงของตำบลคูบัวคือผ้าตีนจก

ภาพที่ 2 ผ้าตีนจกของ ตำบลคูบัว

2. แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541:80) ได้กล่าวถึงทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด ไว้ว่า กระบวนการกำหนดส่วนประสมการตลาดในธุรกิจบริการ ลักษณะที่คล้ายคลึงกับธุรกิจอื่น ๆ ของตลาดโดยปกติประกอบด้วย

1. แยกแยะสิ่งที่นำเสนอออกเป็น ส่วน ๆ หรือส่วนประสมย่อย
2. ประสานรวมส่วนย่อยเข้าไปในส่วนประสมการตลาด

ส่วนประสมการตลาดที่เฉพาะเจาะจง เมื่อนำไปใช้กับองค์กรธุรกิจหนึ่ง ๆ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ อาทิ ตามปริมาณของอุปสงค์ ระยะเวลาที่ทำการเสนอบริการใด ๆ ออกไป ดังนั้นกระบวนการสร้างส่วนประสมการตลาด ก็จะเป็นการปรับเปลี่ยนปัจจัยหรือองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลง และเป็นที่น่าแน่นอนว่าองค์ประกอบของส่วนประสมการตลาดแต่ละตัวอาจมีการเข้าซ้อนกันอยู่บ้าง เราจึงไม่สามารถที่จะทำการตัดสินใจใด ๆ โดยอาศัยองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น นอกจากนั้น องค์ประกอบหนึ่ง ๆ ก็จะคงความสำคัญเพียงช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น ดังนั้นกรอบรูปแบบที่กำลังจะ

อธิบายต่อไป ช่วยบริหารด้านการตลาดให้สามารถกำหนดส่วนประสมการตลาดที่เหมาะสมกับธุรกิจบริการของตนเองได้ รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วยสิ่งที่สัมผัสได้หรือสัมผัสไม่ได้ เช่น บรรจุภัณฑ์ สี ราคา คุณภาพ ตราสินค้า บริการ และชื่อเสียง ผลิตภัณฑ์ต้องมีรรถประโยชน์ (Utility) มีมูลค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า จึงทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ การกำหนดกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

1.1 พิจารณาความแตกต่างทางการแข่งขัน หมายถึงคุณสมบัติทางด้านผลิตภัณฑ์ และคุณสมบัติอื่นๆ ที่เหนือกว่าคู่แข่ง

1.1.1 ความแตกต่างด้านบริการ (Service Differentiation) เป็นการสร้างความแตกต่างด้านบริการที่เหนือกว่าคู่แข่ง และลูกค้าพึงพอใจ ซึ่งประกอบด้วย การติดตั้ง การขนส่ง การฝึกอบรมลูกค้า บริการให้คำแนะนำลูกค้า การซ่อมแซม

1.1.2 ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) เป็นกิจกรรมการออกแบบลักษณะต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ หรือบริษัท ให้แตกต่างจากคู่แข่ง

1.1.3 ความแตกต่างด้านบุคลากร (Personnel Differentiation) เป็นการสร้างความแตกต่างในคุณสมบัติของบุคลากร โดยการจ้างและฝึกพนักงานที่ดีกว่าคู่แข่ง

1.1.4 ความแตกต่างด้านภาพลักษณ์ (Image Differentiation) เป็นการสร้างความแตกต่างด้านความรู้สึกนึกคิดของลูกค้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์

1.2 พิจารณาจากองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (Product Component) เช่น ประโยชน์พื้นฐาน รูปร่างลักษณะ คุณภาพ การบรรจุหีบห่อ ตราสินค้า ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1.2.1 ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Component) หมายถึง ประโยชน์พื้นฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคได้รับจากการซื้อสินค้าโดยตรง

1.2.2 รูปผลิตภัณฑ์ (Tangible Component) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่ผู้บริโภคสามารถสัมผัส หรือรับรู้ได้ ซึ่งเป็นส่วนที่เสริมผลิตภัณฑ์ให้ทำหน้าที่สมบูรณ์

1.2.3 ผลิตภัณฑ์ควบ (Augmented Product) หมายถึง บริการที่ผู้ซื้อจะได้รับควบคู่ไปกับการซื้อสินค้า ประกอบด้วย บริการก่อน และหลังการขาย

1.2.4 ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง (Expected Product) หมายถึง กลุ่มของคุณสมบัติและเงื่อนไขที่ผู้ซื้อคาดหวังว่าจะได้รับ และใช้เป็นข้อตกลงเมื่อมีการซื้อสินค้า

2. ราคา (Price) หมายถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาเป็นต้นทุนของผู้บริโภค ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ผลิตภัณฑ์กับราคา (Price) ผลิตภัณฑ์นั้น ถ้าคุณค่า

สูงกว่าราคาจะตัดสินใจซื้อ สำหรับนโยบาย และกลยุทธ์ด้านราคา (Price Policies and Strategies) มีดังนี้

2.1 นโยบายการให้ส่วนลด (Discount) ส่วนลด คือ ส่วนที่ลดให้จากราคาที่กำหนดไว้ในรายการเพื่อให้ผู้ซื้อกระทำหน้าที่ทางการตลาดบางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ขาย

2.2 กลยุทธ์การตั้งราคาเพื่อส่งเสริมการตลาด (Promotion Pricing) เป็นกลยุทธ์การตั้งราคาเพื่อจูงใจผู้บริโภคให้ซื้อสินค้าของพ่อค้าปลีกมากขึ้น ได้แก่ การตั้งราคาล่อใจ การตั้งราคาในเทศกาลพิเศษ การขายแบบคิดดอกเบี้ยต่ำ และสัญญาการรับประกัน

2.3 นโยบายระดับราคา (The Level of Prices Policy) ผู้ผลิตกำหนดราคาของสินค้าจำแนกตามตำแหน่งสินค้าของธุรกิจ เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง ผู้ผลิตอาจตั้งราคา ณ ระดับราคาที่เท่ากัน ต่ำกว่า หรือสูงกว่าระดับราคาตลาด

2.4 นโยบายราคาเดียว (One Price Policy) หมายถึง การที่ผู้ผลิตคิดราคาสินค้าชนิดหนึ่งสำหรับผู้ซื้อทุกรายในราคาเดียวกัน ภายใต้สถานการณ์ที่เหมือนกัน นโยบายราคาเดียวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเมื่อเปลี่ยนแปลงก็ต้องยึดหลักการคิดราคาดังกล่าว กับผู้ซื้อทุกรายเหมือนกัน

2.5 กลยุทธ์การลดราคา (Mark Down) เป็นวิธีการลดราคาลงจากราคาเดิมที่กำหนดไว้ เนื่องจากราคาที่กำหนดไว้ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาด ภาวะการแข่งขัน

3. ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) หมายถึง โครงสร้างของช่องทางซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรม ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์กรไปยังตลาด สถาบันที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย คือ สถาบันตลาด ส่วนกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง การจัดจำหน่ายประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

3.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย (Channel of Distribution) หมายถึง เส้นทางที่ผลิตภัณฑ์และกรรมสิทธิ์ของผลิตภัณฑ์ถูกเปลี่ยนมือไปยังตลาด ประกอบด้วย ผู้ผลิต คนกลาง ผู้บริโภค หรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม

3.2 การกระจายตัวสินค้า (Physical Distribution) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค ประกอบด้วย การขนส่ง (Transportation) การเก็บรักษา(Storage) คลังสินค้า(Warehousing) และการบริหารสินค้าคงคลังคงเหลือ(Inventory Management)

4. การส่งเสริมทางการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ซื้อ และผู้ขาย เพื่อสร้างทัศนคติ และพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขาย ใช้สื่อเครื่องมือในการติดต่อมีหลายประเภทซึ่งอาจเลือกใช้ได้ดังนี้

4.1 การโฆษณา (Advertising) เป็นกิจกรรมในการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับองค์กร ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือ ความคิด

4.2 การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal Selling) เป็นกิจกรรมการแจ้งข่าวสารและ จูงใจตลาดโดยใช้บุคคล งานในข้อนี้จะเกี่ยวข้องกับ กลยุทธ์การขายโดยใช้พนักงานขาย

4.3 การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) หมายถึง กิจกรรมการส่งเสริมการตลาด ที่นอกเหนือจากการโฆษณา การขายโดยใช้พนักงานขาย และการให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ ซึ่ง สามารถกระตุ้นความสนใจ ทดลองใช้ หรือการซื้อโดยลูกค้า การส่งเสริมการขายมี 3 รูปแบบ คือ

4.3.1 การกระตุ้นผู้บริโภค เรียกว่า การส่งเสริมการขายมุ่งสู่ผู้บริโภค

4.3.2 การกระตุ้นคนกลาง เรียกว่า การส่งเสริมการขายมุ่งสู่คนกลาง

4.3.3 การกระตุ้นพนักงานขาย เรียกว่า การส่งเสริมการขายมุ่งสู่พนักงาน

4.4 การให้ข่าว และการประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relation) การให้ข่าว เป็นการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ไม่ต้องจ่ายเงิน ส่วนการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความพยายามที่มีการวางแผนโดยองค์การหนึ่งเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อองค์การ

4.5 การตลาดทางตรง (Direct Marketing or Direct Response Marketing) และการตลาดเชื่อมต่อตรง (Online Marketing) เป็นการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการ ตอบสนอง (Response) โดยตรงหรือหมายถึงวิธีการต่างๆที่นักการตลาดใช้ในการส่งเสริม ผลิตภัณฑ์โดยตรงกับผู้ซื้อ และทำให้เกิดการตอบสนองในทันที ประกอบด้วย

4.5.1 การขายทางโทรศัพท์

4.5.2 การขายโดยใช้จดหมายตรง

4.5.3 การขายโดยใช้แคตตาล็อก

ในส่วนประสมการตลาดทั้ง 4 ประการ ที่กล่าวมาแล้ว มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และมีความสำคัญเท่ากัน นักการตลาดจะต้องทำการตัดสินใจในองค์ประกอบทั้ง 7 ประการ พร้อม กันไป และต้องปรับปรุงส่วนประสมการตลาดเหล่านี้ ให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ทางการตลาดที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อจะทำให้ลูกค้าได้รับความพอใจมากที่สุด

สรุป ส่วนประสมทางการตลาด เป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนทางการตลาด เพื่อ ตอบสนองความต้องการและความพอใจของผู้บริโภค เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตอบแทนทางธุรกิจ ซึ่ง ปัจจุบันส่วนประสมทางการตลาดที่สำคัญ มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านผลิตภัณฑ์ 2. ด้านราคา 3.ด้าน ช่องทางการจัดจำหน่าย 4.ด้านการส่งเสริมทางการตลาด

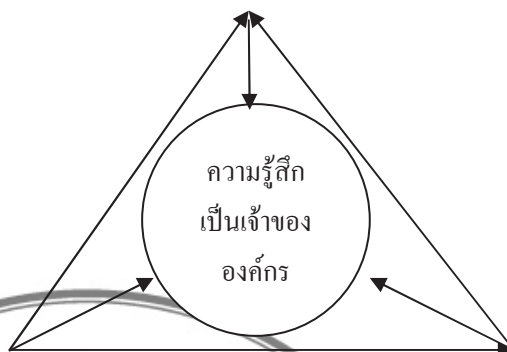
3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

ความแตกต่างระหว่างการมีส่วนร่วมของพนักงาน (employee participation) กับการสร้างพลังพนักงาน (employee empowerment)

การมีส่วนร่วมและการสร้างพลังพนักงาน ต่างมีความหมายคล้าย ๆ กัน แต่ก็ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้การมีส่วนร่วมหมายถึง การร่วมกันตัดสินใจและร่วมกันทำงาน ตลอดจนจนร่วมกันได้รับประโยชน์ ส่วนการสร้างพลังพนักงาน เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ทั้งทางกายหรือเรียกว่าการร่วมกระทำ ทางสติปัญญาหรือเรียกว่าการร่วมคิด และทางอารมณ์หรือเรียกว่าการร่วมรู้สึก กับปัญหาและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นร่วมกันอย่างแท้จริง (Goetsch and David :231, อ้างถึงในสุธรรม รัตนโชติ, ผู้แปล 2550 : 1) การมีส่วนร่วมเป็นเพียงการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตทั้งในการกำหนดสิ่งนำเข้า (input) การมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิต (process) และการมีส่วนร่วมในการได้รับผล (result) แต่การสร้างพลังพนักงาน (employee empowerment) เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (sense of ownership)

Isobel Pleiffer and Jane Dunlop (สุธรรม รัตนโชติ, ผู้แปล 2550: 3) แห่ง University of Geougia กล่าวว่า การสร้างพลังพนักงานเป็นคุณเจ้านำไปสู่แรงจูงใจและการเพิ่มผลผลิต พนักงานที่รู้สึกว่ามีคุณค่าและสามารถทำอะไรกับบริษัทได้พร้อมที่จะช่วยบริษัทและตัวเอง มีความเจริญก้าวหน้า พนักงานที่มีความเข้มแข็ง จะมีการพัฒนาบุคลิกภาพและการเป็นมืออาชีพ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด แต่บางครั้งฝ่ายบริหารที่มีประสบการณ์มองว่าการสร้างพลังพนักงาน (Employee empowerment) ไม่แตกต่างไปจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม (participatory management, PM) แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory management, PM) เกี่ยวข้องกับการที่มีผู้บริหารและผู้ควบคุมงานขอให้ผู้ใต้บังคับบัญชาช่วยทำงานให้เสร็จ หรือให้ความช่วยเหลือเพื่อทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและตัวเอง แต่ การสร้างพลังพนักงาน (employee empowerment) หมายถึง การทำให้พนักงานสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของตนเองและองค์กร เป็นการช่วยให้พนักงานได้ทำงานตามแรงจูงใจของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยให้พนักงานมี “ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of ownership) ในงานหรือกิจกรรมที่ทำอยู่ การสร้างพลังพนักงานจะทำให้พนักงานเป็นส่วนหนึ่ง ที่จะตัดสินใจในการทำงานและการประกอบกิจการ และยอมรับความเสี่ยงของกิจการอีกด้วย

การมีส่วนร่วมทางกายภาพ (Physically involved)

การมีส่วนร่วมทางสติปัญญา
(Intellectually involved)

การมีส่วนร่วมทางอารมณ์
(Emotionally involved)

ภาพที่ 3 ตัวแบบการสร้างพลังพนักงาน (Employee Empowerment Model)

จากภาพที่ 3 ตัวแบบการสร้างพลังพนักงาน (Employee empowerment model) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางกายภาพ (Physically involved) หมายถึง การร่วมกันทำงานโดยใช้กำลังกาย เช่น ร่วมกันจำหน่ายสินค้าด้วยคุณภาพออกจากสินค้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ร่วมกันจัดกิจกรรม 5 ส ร่วมกันจำหน่ายสินค้าเข้าโกดัง เหล่านี้เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectually involved) หมายถึง การร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ ตลอดจนร่วมในการมีวิสัยทัศน์ (Shared vision)

3. การมีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotionally involved) หมายถึง การมีความรัก ความผูกพันต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร ร่วมรู้สึกโกรธเมื่อเพื่อนร่วมงานหรือองค์กร ได้รับความลำบาก และร่วมกันยินดี เมื่อเพื่อนหรือองค์กรประสบผลสำเร็จ

4. ความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร (Sense of ownership) หมายถึง ความรู้สึกว่าจะต้องมีส่วนร่วมทางกาย ทางสติปัญญา และทางอารมณ์ ประกอบกันจนทำให้รู้สึกว่าเป็นเจ้าขององค์กร โดยตนเอง จะต้องรับทั้งความดี และความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ตนเองจะต้องรับทั้งประโยชน์และโทษที่เกิดขึ้น เหล่านี้เป็นต้น

จากแนวศึกษาแนวคิดการสร้างพลังพนักงาน (Employee empowerment) ของ Goetsch and David (สุธรรม รัตนโชติ, ผู้แปล 2550 : 1-4) ดังกล่าว พบว่าการสร้างพลังพนักงาน (Employee empowerment) เป็นหลักการพื้นฐานของการบริหารธุรกิจที่ดี ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัยจึงได้นำแนวคิดนี้

มาเป็นตัวแบบ (Model) เพื่อวิเคราะห์ ระดับเข้มแข็งของประชาชนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตฝ้ายทอมือของชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง เนื่องจาก ประการแรก ในกระบวนการผลิตฝ้ายทอมือ ประชาชนไม่เพียงแต่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการต่าง ๆ เท่านั้น แต่ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการแสดงออกถึงความรับผิดชอบด้วยความเต็มใจ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากระบบการตัดสินใจที่ผ่านมาแล้วอีกด้วย ประการที่สอง ความเข้มแข็งของประชาชนสามารถวัดได้จากการที่ประชาชนเข้าร่วมทำงานให้กับชุมชนด้วยความเต็มใจหรือสมัครใจ โดยมีทั้งการให้ความร่วมมืออย่างเป็นทางการและอย่างไม่เป็นทางการในการทำงานเพื่อชุมชนอยู่เสมอ (Work empowerment) ทราบว่าประชาชนผู้นั้นยังอาศัยอยู่ในชุมชน ซึ่งความเข้มแข็งของประชาชน ไม่สามารถวัดได้จากการมีส่วนร่วม เฉพาะภายใน โครงการหรือกิจกรรมที่ทางภาครัฐจัดขึ้นเท่านั้น

ภาพที่ 4 ตัวแบบความเข้มแข็งของประชาชน (A People Empowerment model)

จากภาพที่ 4 ตัวแบบการความเข้มแข็งของประชาชน (A People Empowerment model) สามารถอธิบายองค์ประกอบของความเข้มแข็งของประชาชน (A People Empowerment model) ดังนี้

ความเข้มแข็งของประชาชนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตฝ้ายทอมือของชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง หมายถึง ผลผลิตที่เกิดขึ้น จากการที่ประชาชนมีความตระหนักรู้

ส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าผอมมือ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของประชาชน (People involvement) ในการเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยร่วมในกระบวนการผลิตผ้าผอมมือที่เกิดขึ้นด้วยตัวของประชาชนเอง โดยความเข้มแข็งของประชาชน ในผลิตผ้าผอมมือ สามารถวัดได้จากองค์ประกอบ 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการร่วมกระทำ (Physically involved 2) ด้านการร่วมคิด (Intellectually involved) 3) ด้านการร่วมรู้สึก (Emotionally involved) 4) ด้านความเป็นเจ้าของชุมชน (Sense of belonging)

การร่วมกระทำ (Physically involved) หมายถึง การที่ประชาชน ได้กระทำการผลิตผ้าผอมมือ เช่น ร่วมกันปลูกฝ้ายหรือเลี้ยงไหมเพื่อนำมาทอผ้า ร่วมกันใช้กี่กระตุก หรือร่วมกระทำการผลิตโดยใช้สรีระชาติในการข้อมผ้า เป็นต้น

การร่วมคิด (Intellectually involved) หมายถึง การที่ประชาชนคิดพิจารณาการใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอต่าง ๆ ของชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนมีปริมาณการใช้ผ้าผอมมือเพิ่มขึ้น หรือ การคิดที่จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอของชุมชนเอง เป็นต้น

การร่วมรู้สึก (Emotionally involved) หมายถึง ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อปัญหากระบวนการผลิตผ้าทอ เช่น ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจในการที่มีเครื่องจักรเข้ามาแทนที่การทอผ้าด้วยมือ หรือ ความเต็มใจและความยินดีของประชาชนในการให้ความร่วมมือในการช่วยกันผลิตผ้าทอมือ เป็นต้น

ความเป็นเจ้าของชุมชน (Sense of belonging) หมายถึง ความรู้สึกของประชาชน ที่มีความรู้สึกว่าตนเอง คือ ส่วนหนึ่งของชุมชน ที่มีบทบาทในการร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือชุมชน อย่างไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ มีความพร้อมที่จะให้การปกป้องรักษาและพัฒนาสังคมอยู่เสมอ มีความพร้อมที่จะเข้าไปรับผิดชอบในความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบที่ตนเองไม่ได้ก่อขึ้น พร้อมที่จะยอมรับทั้งประโยชน์และโทษที่เกิดขึ้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชุมชนด้วยตัวของตัวเอง

4. แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน

4.1 ชุมชนเข้มแข็งทางเลือกใหม่ของการพัฒนา จากวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศที่เริ่มขึ้นในปลายปี 2539 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้ก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนทุกชนชั้นและทุกภาคส่วนของสังคม ประเด็นเรื่องชุมชนเข้มแข็ง จึงได้รับการหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงเป็นอันมาก ในฐานะที่เป็นทางเลือกที่สำคัญของการพัฒนา เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้น มีอาจแก้ไขได้เพียงลำพัง ในฐานะที่เป็นทางเลือกที่

สำคัญของการพัฒนา เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้น มีอาจแก้ไขได้เพียงคำพัง ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนจึงต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อ กระบวนการพัฒนาที่เน้นเป็นศูนย์กลางตามหลักปรัชญาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยการเพิ่ม ศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็ง มีความพร้อมในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การบริหารการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ความ เข้มแข็งของชุมชนจึงเป็นฐานสำคัญในการลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการสร้าง กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการสร้างกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ ยั่งยืนในอนาคตซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาที่สำคัญประการหนึ่ง ต่อเนื่องมาถึง แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (ศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนเพชรบุรี 2552: 31)

4.2 ความหมายของชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน จึงต้อง เริ่มจากการใช้จุดแข็งในสังคม และทุนทางสังคมที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชุมชนซึ่งเป็นทุนทาง สังคมที่สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้มีการให้แนวคิด ความหมายของชุมชน และความเข้มแข็ง ของชุมชน เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาไว้ ดังนี้

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน และมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกัน อย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกันหรือประกอบ กิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน (ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม, อ้างถึงใน ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี 2552:31) โดยความเป็นชุมชน อาจ หมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่ง จำนวนใดก็ได้ มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือ รวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ในกาการกระทำ มีการจัดการ เพื่อให้เกิด ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ในการกระทำ มีการจัดการ เพื่อให้เกิด ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน(ประเวศ วะสี, อ้างถึงใน ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี 2552:31)

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี (2552:31) กล่าวว่า ชุมชนมีความหมายมากกว่า การที่คนแต่ละคนมาอยู่ร่วมกัน แต่ได้สร้างความสัมพันธ์กันโดยมีหลักการ เงื่อนไข กติกา ซึ่งเรา เรียกโดยรวมว่าระเบียบบรรทัดฐานของการอยู่ร่วมกัน ชุมชนจึงมีลักษณะเป็นองค์กรทางสังคมที่ สามารถตอบสนองความต้องการในชีวิตประจำวันของสมาชิก และสามารถช่วยให้สมาชิกสามารถ จัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ร่วมกันได้

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี (2552:32) ได้ให้ความหมายของความเข้มแข็งของ ชุมชนว่า ความเข้มแข็งของชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของเมืองหรือชนบท

รวมตัวกันเป็น “องค์กรชุมชน” โดยมีการเรียนรู้ การจัดการและการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของชุมชนแล้ว ถึงได้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน ตลอดจนมีผลกระทบสู่ภายนอกชุมชนที่ดีขึ้นตามลำดับ โดยจะเรียกองค์กรชุมชนนี้ว่า กลุ่ม ชมรม สหกรณ์ บริษัท องค์กรชาวบ้าน เครือข่าย หรืออื่น ๆ ที่มีความหมายแสดงถึงการร่วมมือช่วยเหลือกัน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ด้วยความเอื้ออาทรต่อชุมชนอื่น ๆ ในสังคมด้วย

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อาศัยอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยในแต่ละชุมชนจะมีการพัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในมิติต่าง ๆ เช่น มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มิติทางด้านสังคม และมิติทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อาจพัฒนาความเข้มแข็งได้เพียงบางมิติเท่านั้น เนื่องจากเงื่อนไขและกระบวนการที่นำไปสู่ความเข้มแข็งในแต่ละมิติของแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกัน

4.3 องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง

จากการดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คณะอนุกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติภายใต้คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ (ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี 2552: 32) ได้กำหนดองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งไว้ว่าจะต้องประกอบด้วย

1. มีบุคคลหลากหลายที่รวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชนอย่างเป็นทางการหรือไม่ก็ตาม

2. มีเป้าหมายร่วมกันและยึดโยงเกาะเกี่ยวกันด้วยประโยชน์ของสาธารณะและของ

สมาชิก

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

3. มีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง รักษาความเอื้ออาทรกัน และมีความรักที่องถิ่น รักชุมชน

4. มีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมกระทำ และร่วมรับผิดชอบ

5. มีการระดมใช้ทรัพยากร ในชุมชนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

6. มีการเรียนรู้ เชื่อมโยงกัน เป็นเครือข่าย และติดต่อสื่อสารกันหลายรูปแบบ

7. มีการจัดกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

8. มีการจัดการบริหารกลุ่มที่หลากหลายและเครือข่ายที่ดี

9. มีการเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายของชุมชนสืบทอดกัน

ตลอดไป

4.4 ลักษณะของชุมชนเข้มแข็ง

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี (2552:33) กล่าวว่า ชุมชนที่มีความเข้มแข็งมีลักษณะที่สำคัญดังนี้คือ

1. สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและชุมชน ในการที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง
2. สมาชิกของชุมชนพร้อมที่จะร่วมกันจัดการแก้ปัญหาของตนและชุมชน
3. มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง จนเป็นวิถีชีวิตของชุมชนภายใต้การสนับสนุนของผู้นำองค์กรชุมชน ในลักษณะเปิดโอกาสให้กับสมาชิกทั้งหมด เข้ามามีส่วนร่วม โปร่งใส และพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ
4. สมาชิกของทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมคิด ตัดสินใจ ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผลการแก้ปัญหาการพัฒนาของชุมชนผ่านกระบวนการชุมชน
5. สมาชิกชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน
6. มีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุก ๆ ด้านของชุมชน ที่มุ่งการพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุก ๆ คน และมุ่งหวังการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
7. การพึ่งความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นการพึ่งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด ไม่ใช่การพึ่งพาตลอดไป
8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้านชุมชนอื่น ๆ ท้องถิ่น ภาคราชการ องค์กรเอกชน นักธุรกิจ นักวิชาการ และอื่น ๆ ในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน

4.5 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี (2552:33) กล่าวว่า ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อเป็นฐานรองรับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมกันทุกด้าน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ด้วยการกระตุ้นและสร้างกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมให้ชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และมีการเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว ทั้งนี้มีกิจกรรมหลักที่ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ได้แก่

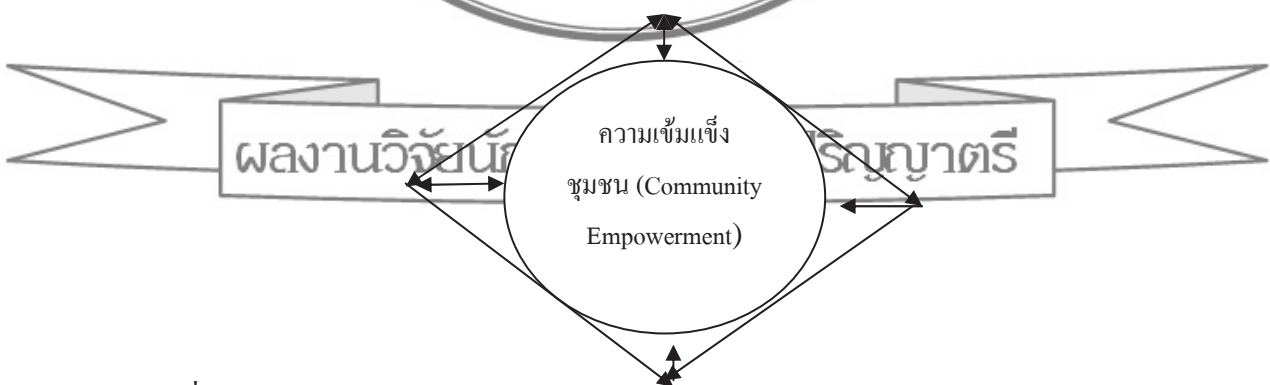
1. การส่งเสริมกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเผชิญปัญหาวิกฤต โดยพัฒนาศักยภาพให้คนในชุมชนรวมกลุ่มกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรักษา

ผลประโยชน์ของชุมชนด้วยตนเอง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการปรับวิถีคิดและวิถีทำงานของบุคลากรภาครัฐ จากการเป็นผู้สั่งการ เป็นผู้สนับสนุนในการจัดการและการแก้ไขปัญหาของชุมชนเอง

2. การส่งเสริมกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในลักษณะ “ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมเรียนรู้” เพื่อส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประกอบด้วยกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนให้ได้มีการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อการพัฒนาอาชีพและเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาสวัสดิการสังคมและสวัสดิภาพของชุมชน การฟื้นฟู อนุรักษ์ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน การค้นหาศักยภาพและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการจัดทำแผนความต้องการของชุมชน รวมทั้งการสร้างประชาคมภายในชุมชนและการสร้างเครือข่ายของชุมชน

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน (Community Empowerment) ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงให้คำจำกัดความคำว่า ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่มีผู้คนรวมตัวกันเป็นปึกแผ่น ประชาชนมีภาวะผู้นำ และมีศักยภาพในการเรียนรู้และปรับตัวตลอดเวลา มีการร่วมคิดร่วมแก้ปัญหาผ่านกระบวนการชุมชน และมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ในด้านต่าง ๆ

ประชาชนที่มีศักยภาพแห่งการเป็นผู้นำ
(Potential of Leadership People)

ภาพที่ 5 ตัวแบบความเข้มแข็งของชุมชน (Community Empowerment Model)

จากภาพที่ 5 ตัวแบบความเข้มแข็งของชุมชน (Community Empowerment model) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ประชาชนมีศักยภาพแห่งการเป็นผู้นำ (Potential of Leadership People) , เครือข่าย (Networks), ความร่วมแรงร่วมใจของประชาชน (People Involvement) และ ความเป็น

เจ้าของชุมชน (Sense of belonging) สามารถอธิบายได้ว่า ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จำเป็นต้องพัฒนาจากรากฐานเป็นสำคัญ โดยองค์ประกอบหลัก ทั้ง 4 ด้าน จะเป็นตัวขับเคลื่อน ก่อให้เกิดพลังในการพึ่งตนเอง เกิดการจัดองค์กรแบบใหม่ เป็นองค์กรโดยธรรม ซึ่งสามารถปฏิรูป ได้จากการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติจริง โดยที่ชุมชนสามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง สามารถเอื้อ ประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุก ๆ คน จนกระทั่งความเจริญและพัฒนาอย่างแท้จริงและยั่งยืน เนื่องจากการพัฒนาจากระบวนการชุมชนอย่างรอบด้านด้วยตัวประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน เอง โดยในแต่ละชุมชนจะมีการพัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในมิติต่าง ๆ เช่น มิติด้าน เศรษฐกิจ มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มิติด้านสังคมและมิติด้าน วัฒนธรรม ซึ่งในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อาจพัฒนาความเข้มแข็งได้เพียงบางมิติเท่านั้น เนื่องจากเงื่อนไขและกระบวนการที่นำไปสู่ความเข้มแข็งในแต่ละมิติของแต่ละชุมชนมีความ แตกต่างกัน อาทิเช่น การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาและขจัดปัญหา ความขัดแย้ง และความรุนแรงทางสังคมภายในชุมชน, การสืบสานและถ่ายทอดภูมิปัญญาและ วัฒนธรรม, การ สร้างเสริมสุขภาพให้กับคนในชุมชน และการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ต่อไปนี้ผู้ศึกษาวิจัยขอเสนอแนะ องค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการ ขับเคลื่อนก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน ดังนี้

1. ประชาชนที่มีศักยภาพแห่งการเป็นผู้นำ (Potential of Leadership People) หมายถึง ประชาชนมีลักษณะของความเป็นผู้นำในการพัฒนา ในที่นี้ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดคุณลักษณะความ เป็นผู้นำตามหลักเกณฑ์ของการเป็นผู้นำ ซึ่งมี 11 ประการ ดังนี้ (Military Leadership 1973, อ้างถึง ในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี 2552: 11)

1.1 รู้จักตนเองและค้นหาการพัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

1.2 มีทักษะความสามารถ

1.3 ค้นหาความรับผิดชอบ และรับผิดชอบการกระทำของตน

1.4 ตัดสินใจในจังหวะเวลาที่เหมาะสม

1.5 แสดงตัวอย่าง

1.6 รู้จักบุคลากรของตนและคอยดูแลความเป็นอยู่ของเขา

1.7 สามารถประสานงาน ให้ข้อมูลหรือถ่ายทอดความรู้ ในสิ่งที่ควรถ่ายทอดให้กับ

ผู้อื่นอยู่เสมอ

1.8 สามารถจูงใจและสร้างความรู้สึกรับผิดชอบให้เกิดขึ้นกับบุคลากรรอบข้างได้

1.9 สามารถสร้างความมั่นใจในสายตาผู้อื่นได้ว่า งานที่ตนได้รับมอบหมายมีความชัดเจนมีผู้รับผิดชอบดูแล และสามารถทำให้สำเร็จลุล่วงได้

1.10 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม เป็นกลุ่ม หรือหมู่คณะได้

1.11 ใช้ศักยภาพและความสามารถขององค์กรอย่างเต็มกำลัง

1. เครือข่าย (Networks) หมายถึง เครือข่ายความร่วมมือระหว่างประชาชนกับภาคีการพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้าน ชุมชน ท้องถิ่น ภาครัฐ เอกชน นักธุรกิจ นักวิชาการ อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน โครงการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนอย่างจริงจัง โดยเครือข่ายความร่วมมือเหล่านี้ จะมีบทบาทในการเป็นผู้ให้การสนับสนุนและสืบทอดภูมิปัญญา ร่วมกับประชาชน เช่น การให้การส่งเสริมสนับสนุน และให้คำปรึกษา ด้านการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ และจัดหาทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเงิน, วัสดุสิ่งของ และเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนที่เข้าร่วมทุกคนมีส่วนร่วมในลักษณะความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน เพื่อประเมินสถานการณ์ของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมคิด ตัดสินใจ ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผลการแก้ปัญหาในการพัฒนาผ่านกระบวนการชุมชน การดำเนินการพัฒนาชุมชนในลักษณะนี้จะเป็นการให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด

2. ความร่วมมือร่วมใจของประชาชน (People Involvement) หมายถึง ประชาชนเกิดการรวมตัวกันอย่างเป็นปึกแผ่น เพื่อร่วมมือกันจัดกิจกรรมหรือโครงการขึ้นเองอย่างไม่เป็นทางการจากการตระหนัก ถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทั้งตนเองและผู้อื่น เกิดความพร้อมใจกันทำงานอย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ ด้วยความเต็มใจ อย่างเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ร่วมกัน มีการร่วมคิด ร่วมทำตลอดจนร่วมรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจในปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันอีกด้วย

3. ความเป็นเจ้าของชุมชน (Sense of Belonging) หมายถึง ความรู้สึกของประชาชนที่มีความรู้สึกว่าคุณคือส่วนหนึ่งของชุมชน ที่มีบทบาทสำคัญในการร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือชุมชน อย่างไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ มีความพร้อมที่จะให้การปกป้องรักษาและพัฒนาสังคมอยู่เสมอ มีความพร้อมที่จะเข้าไปรับผิดชอบในความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบที่ตนเองไม่ได้ก่อขึ้น พร้อมที่จะยอมรับทั้งประโยชน์และโทษที่เกิดขึ้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชุมชนด้วยตัวของตนเอง

5. แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมในบริบทสังคมไทย

ในบริบทสังคมไทย ทุนทางสังคมถือเป็นทุนสำคัญที่เสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีงามของคนในสังคม และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองของประเทศมาช้านาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริการและกระบวนการผลิตในภาคเศรษฐกิจ การบรรเทาความรุนแรงและปัญหาในยามที่เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและทุนทางเศรษฐกิจมีข้อจำกัด การแก้ปัญหาและฟื้นฟูให้คนไทยและสังคมไทยกลับมาดำรงสถานะเดิมได้ จำเป็นต้องอาศัยทุนทางสังคมช่วยสนับสนุน ยกตัวอย่างในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้มีนักคิดและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านประเมินว่า การที่สังคมไทยยังดำรงอยู่ได้ เนื่องจากมีทุนทางสังคมมากมายเป็นตาข่ายรองรับที่มีความเชื่อมโยงอย่างแน่นหนา อยู่บนพื้นฐานเอกลักษณ์ความเป็นไทย ที่มีจุดเด่นหลายประการ อาทิ การมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนทั้งชาติ มีระบบเครือญาติและชุมชนที่เข้มแข็งบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่เอื้อเพื่อเอื้อต่อ มีน้ำใจไมตรี ดังนั้นถ้าประเทศไทยสามารถนำทุนทางสังคมที่มีอยู่มาอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาและต่อยอด ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม จะสามารถพัฒนาคนในชาติให้มีความสุข ประเทศชาติมีความสมดุล และเกิดความยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2551: 1)

5.1 ความหมายของทุนทางสังคม

ประเวศ วะสี (2541: 27-28) ได้ให้ความหมายทุนทางสังคม คือความเป็นกลุ่มก้อนทางสังคม การมีการศึกษาดี การมีวัฒนธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การมีประสิทธิภาพในการทำงาน การมีการเมือง และระบบราชการที่ดี

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม (2542, อ้างถึงใน สุพรรณิ ไชยอำพร 2547:87) ได้ให้ความหมายทุนทางสังคม คือสถาบันทางสังคม และรูปแบบความสัมพันธ์ให้ความชอบธรรมแก่แบบแผนของการจัดสรร แลกเปลี่ยนทรัพยากร

อัมมาร สยามวาลา (2543, อ้างถึงใน ชูวิศ ฤกษ์ศิริสุข 2543 : 16-17) มอปรเรื่องทุนทางสังคมที่เป็นความสัมพันธ์ในชุมชน ซึ่งทำให้เกิดความไว้วางใจและกลไกที่เป็นบรรทัดฐานการอยู่ร่วมกัน โดยยกตัวอย่าง นักมานุษยวิทยาที่ทำการวิจัยเรื่องผีบ้านผีเมืองต่าง ๆ ก็พบว่าเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่สร้างวินัยในชุมชนทำให้เกิดกิจกรรมร่วมกันเป็นระยะเวลาานาน ทุนทางสังคมเป็นสิ่งที่เพิ่มขีดความสามารถให้ชุมชน ซึ่งเพิ่มหรือลดได้ และมีใช้สิ่งที่ดีเสมอไป ทุนทางสังคมที่ไม่ดี เช่น ระบบอุปถัมภ์ ที่เป็นสิ่งที่อยู่บนฐานความไม่เสมอภาคที่ต้องมีผู้มีอำนาจและผู้ที่ยังพึ่งพิงอยู่ ซึ่งต่างจากกลไกชุมชนที่เกิดขึ้นบนฐานความไม่เสมอภาคที่ต้องมีผู้มีอำนาจและผู้ที่ยังพึ่งพิงอยู่ ซึ่งต่างจากกลไกชุมชนที่เกิดขึ้นบนฐานความเท่าเทียมกันต่างเอื้ออาศัยกัน อัมมารให้ความเห็นว่า ทุนทางสังคมของ

ประเทศไทยนั้นมีในระดับเล็ก เราจะต้องค่อย ๆ สร้างทุนทางสังคมให้เหนือขึ้นไปจากระดับชุมชนให้เกิดขึ้น

เสรี พงศ์พิศ (2544: 257-258) ได้มองว่า การมสีกองทุนหมู่บ้านเป็นสิ่งที่เอื้อให้เกิดทุนทางสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยเงินไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ทำให้ชาวบ้านมีการรวมตัวกัน แต่ทว่ามีลักษณะเป็นผลพลอยได้มากกว่า สิ่งที่เกิดจากการมีกองทุนหมู่บ้านทำให้กองทุนนี้แตกต่างจากสถาบันอื่นคือทุนทางสังคม โดยเห็นว่า ทุนทางสังคม ก็คือ ความสัมพันธ์ของผู้คนในหมู่บ้าน สัมพันธ์กันแบบพี่น้องที่ต้องการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไว้ใจกัน เคารพนับถือให้เกียรติกัน มีความเสมอภาคในศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมกันในทรัพยากรที่เป็นส่วนรวม ความสัมพันธ์ของคนกับคน และกับป่า ดิน น้ำ ธรรมชาติรอบตัว คับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ผสมกลมกลืนกลายเป็น เนื้อเดียวกันในความเชื่อประเพณี และวัฒนธรรม

อนек นาคะบุตร และคณะ (2545) ได้ค้นคว้าศึกษาทุนทางสังคมจากความคิดและประสบการณ์ที่ได้รวบรวมจากการทำงานกับชุมชน และเห็นว่าทุนทางสังคมเป็นสิ่งที่มียู่แล้วในสังคมไทย ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ และให้ความหมายทุนทางสังคมว่า เป็นพลังที่มีอยู่ในระบบจิตวิญญาณ ความเชื่อ ภูมิปัญญา ความรักชาติ การมีทรัพยากรมนุษย์ที่ทำงานเพื่อสังคม ที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าธนาคาร โลกจะมีบทบาทต่อการรับแนวคิดทุนทางสังคมของกองทุนฯ ต่ออเนกก็ได้ปฏิเสธแนวทางการให้คำนิยามความหมายของทุนทางสังคมตามธนาคาร โลก โดยเห็นว่าแนวคิดทุนทางสังคมที่มีอยู่นี้ เป็นแนวคิดก่อนที่จะรับมาจากธนาคาร โลก

อนек นาคะบุตร (2545:16-19) ได้กล่าวถึงทุนทางสังคมที่มีอยู่ในสังคมไทย 5 รูปแบบที่เป็นมรดกตกทอดในสังคมไทย และเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปสังคมไทย และสร้างระบบโครงข่ายความคุ้มครองสังคม (Social Safety Net) ให้กับชุมชนฐานรากในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ คือ

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1. จิตวิญญาณ ระบบคุณค่า สำนึกท้องถิ่น ความภาคภูมิใจที่มีต่อฐานบ้านเกิด

(Spirit capital)

2. ทุนทางภูมิปัญญา

3. ทุนทรัพยากรมนุษย์

4. ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ

5. การจัดการกองทุนสาธารณะชุมชน ที่เรียกว่า Social Found ดังจะเห็นได้จากการจัดการกองทุนทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ธนาคารข้าว สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น

กรูซบ ยอดแก้ว (2545,อ้างถึงใน พระระวี สีเหลืองสวัสดิ์ 2545:68) กล่าวถึงทุนทางสังคมว่า คือ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางจิตใจ ทุนทางสังคมในสังคมไทย เช่น ศาสนา พ่อแม่ ญาติ พี่

น้อง เพื่อน และสิ่งต่าง ๆ ที่เอื้อให้เกิดภูมิปัญญาในการคิด การทำกิจกรรม และการดำรงชีวิต นอกจากนี้ครูชบยังได้ต่อยอดความคิดในเรื่องทุนทางสังคม ซึ่งในการจัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ของพระสุบิน ปณิโต พระนักพัฒนาแห่งวัดไผ่ล้อม อ.เมือง จ.ตราด ซึ่งได้ศึกษารูปแบบการจัดตั้งมาจากครูชบ ยอดแก้ว ก็เน้นเรื่องการนำทุนทางสังคมมาใช้ดำเนินการกลุ่มดังกล่าว ภายใต้การนำพุทธธรรมมาใช้แก้ปัญหาในเชิงเศรษฐกิจ และทุนทางสังคมจะส่งเสริมให้การดำเนินการด้านการรวมกลุ่มตั้งสัจจะสะสมทรัพย์เพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ ซึ่งกลุ่มจะให้ความไว้วางใจกันเป็นอย่างมากโดยการให้กู้ยืมเงินของสมาชิกนั้น บรรทัดฐานของกลุ่มเป็นกลไกให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มดังกล่าว การปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของสังคมไทยนั้น คนไทยส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ วัดจึงเป็นสถาบันที่สำคัญต่อการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมไทยอย่างมาก แม้ว่าปัจจัยหลายอย่างในปัจจุบันทำให้สถาบันดังกล่าวลดบทบาทลงไปก็ตาม แต่ก็ยังมีสถาบันด้านศาสนา เช่น วัดสวนแก้ว, วัดพระบาทน้ำพุ หรือบุคคลด้านศาสนาเช่น หลวงตามหาบัว ที่ถือเป็นทุนทางสังคมของชุมชนได้

อมรา พงศาพิชญ์ (2543: อ้างถึงใน บัวพันธ์ พรหมพิทักษ์ 2546: 124-138) ได้ให้ความหมายทุนทางสังคม คือ ความสัมพันธ์ทางสังคมในแนวราบและแนวตั้งระหว่างบุคคล สถาบัน และ/หรือ องค์กร ทั้งในรูปปัจเจก กลุ่มและรูปเครือข่าย ทั้งนี้รวมกำนัยบรรทัดฐานที่สังคมยึดถือซึ่งมีผลต่อวิถีชีวิตและวิถีการผลิตในระดับครอบครัว ชุมชน และประชาสังคม นอกจากนี้ อมรายังมองทุนทางสังคมโดยทำความเข้าใจกับระบบอุปถัมภ์ ซึ่งในสังคมไทยมีความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ซึ่งมีลักษณะของการเอื้อประโยชน์ต่อกันระหว่างคนที่เข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ได้ยากกว่ากับคนที่เข้าถึงได้ง่ายกว่า

สุธรรม รัตน โขติ (2550:2) ได้ให้ความหมายทุนทางสังคม คือ ระบบสังคม (Social system) ที่มีลักษณะพิเศษทางสังคม (Social Features) เช่น เครือข่าย (Networks) ปทัสถาน (Norms) ความไว้วางใจ (Trust) หรือความสัมพันธ์ (Relationships) และความเข้าใจ (Understanding) เป็นผู้กระทำ (Acting) ทำงาน (Working) ช่วยเหลือ (Helping) ประรูปแต่ง (Shaping) หรือให้การสนับสนุน (Facilitating) ให้สังคมบรรลุวัตถุประสงค์มากขึ้น (Pursue more effectively) มีประสิทธิผลมากขึ้น (Work more effectively) การปฏิสัมพันธ์ดีขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (Shape social interaction) หรือความร่วมมือดีขึ้น (Better cooperation)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) (2551:2) ได้สรุปความหมายและองค์ประกอบของทุนทางสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของไทยว่า ทุนทางสังคม เกิดจากการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานของความไว้วางใจ สายใยผูกพัน และ

วัฒนธรรมที่ดั่งงามของสังคมไทยผ่านระบบความสัมพันธ์ที่มีการสะสมในลักษณะเครือข่ายขององค์ประกอบหลัก ได้แก่ สถาบัน วัฒนธรรมและองค์ความรู้ ซึ่งจะเกิดเป็นพลังในชุมชนและสังคม

5.2 องค์ประกอบของทุนทางสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (2551:2-3) ได้สรุปองค์ประกอบของทุนทางสังคม ว่าทุนทางสังคม เกิดจากองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบซึ่งมีบทบาทและลักษณะการยึดโยงให้เกิดเป็นทุนทางสังคมดังนี้

คน มีบทบาทหลักในการพัฒนาประเทศที่ต้องได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านสุขภาพ ที่มุ่งให้คนมีร่างกายแข็งแรงสามารถดูแลตนเองได้ ด้านจิตใจ ให้เป็นคนที่มีจิตใจดี มีน้ำใจ เอื้ออาทร เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม มีวินัย ซื่อสัตย์ มีความเสียสละ มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรักชาติ ฯลฯ และด้านสติปัญญา เพื่อให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพที่สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เมื่อมารวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ ในกิจกรรมต่าง ๆ นำความรู้ที่ตนเองมีอยู่มาแลกเปลี่ยน ก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและก่อให้เกิดประโยชน์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

สถาบัน มีบทบาทในการสนับสนุนและผลักดันให้เกิดพลังร่วมของคนในชุมชนและสังคม ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีสถาบันหลักอาทิ สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันพื้นฐานในสังคม ที่หล่อหลอมคนตั้งแต่แรกเกิด เป็นแหล่งบ่มเพาะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดั่งงาม รวมทั้งจิตสำนึก รู้จักผิดชอบชั่วดี รู้จักทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม สถาบันศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสังคม กล่อมเกล้าจิตใจให้ตั้งมั่นอยู่ในคุณงามความดี สถาบันศาสนาที่เข้มแข็งจะสร้างศรัทธาในแก่คนในสังคมและเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข สถาบันการศึกษา เป็นแหล่งสร้างความรู้ทางวิชาการ ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่คนในสังคม โดยเฉพาะ เด็ก และเยาวชน สถาบันภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งมีความพร้อมทางด้านการบริหารจัดการบุคลากร ทรัพยากร และเครือข่าย เมื่อประกอบกับการใช้หลักบรรษัทภิบาลในการดำเนินธุรกิจหรือมีการดำเนินธุรกิจที่มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์สังคมแล้วก็จะเป็ทุนทางสังคมในการพัฒนาประเทศอย่างมหาศาล สถาบันสื่อ เป็นสถาบันที่สามารถชี้นำและมีอิทธิพลสูงต่อพฤติกรรม ค่านิยมของคนในสังคมวงกว้าง

วัฒนธรรม เป็นวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมายาวนาน และเป็นที่ยอมรับในสังคมนั้น ๆ ซึ่งมีความหลากหลายในแต่ละพื้นที่ เป็นในรูปของความเชื่อ ความศรัทธา จารีตประเพณีที่ดั่งงาม ค่านิยม ความเป็นไทย นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมที่เป็นในรูปแบบของแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ฯลฯ วัฒนธรรมเป็นตัวยึดโยงคนในสังคมให้ตระหนักถึงรากเหง้าของตนเอง เกิด

ความหวงแหนภูมิใจที่จะรักษา อนุรักษ์ และพัฒนาเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

องค์ความรู้ ประกอบด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นศาสตร์และศิลป์ของการดำเนินชีวิตของชาวบ้านที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นฐานคิดและหลักเกณฑ์การกำหนดคุณค่าและจริยธรรมที่มีการสั่งสมสืบทอดกันมายาวนานจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง จากอดีตถึงปัจจุบัน ทำให้เกิดความหลากหลายของความรู้ที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ และสร้างสมดุลในการอยู่ร่วมกันของคนและธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูลกัน ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ที่นำมาใช้ในทางปฏิบัติได้มีความหลากหลาย ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อตอบสนองเป้าหมายหรือความต้องการของชุมชนได้ เช่น ความต้องการของตลาด และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้อย่างเหมาะสม เป็นต้น

5.3 ประเภทของทุนทางสังคม

เนื่องจากทุนทางสังคม คือลักษณะพิเศษทางสังคมที่เกี่ยวกับความร่วมมือซึ่งกันและกัน ระหว่างสมาชิกในสังคม ระหว่างสังคม จึงสามารถแบ่ง ทุนทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท (อมรา พงศาพิชญ์ 2543, อ้างถึงใน บัวพันธ์ พรหมพิง และสุวิทย์ ธีรศาสตร์ 2546 : 125) คือ

1. ทุนทางสังคมประเภท “ผูกพัน” (Bonding social capital) เป็นความสัมพันธ์เหนียวแน่นที่สุด จนบางครั้งเรียกว่าเป็น “กาวทางสังคม” (Social glue) เช่น ความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัว หรือในกลุ่มเครือญาติ (Ethnic group) ซึ่งประกอบด้วย พ่อ-แม่-ลูก-ญาติ

2. ทุนทางสังคมประเภท “สะพาน” (Bridging social capital) เป็นความสัมพันธ์ที่มีความเหนียวแน่นไม่มาก แต่ช่วยให้การติดต่อมีความคล่องตัว ซึ่งบางครั้งเรียกว่า “น้ำมันหล่อลื่นทางสังคม” (Social oil) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างองค์กร เช่น อาจารย์ ก. จากมหาวิทยาลัยศิลปากร ติดต่อกับคนอื่นในองค์กรอื่นอีก เป็นคล้ายสะพานเชื่อมต่อระหว่างองค์กรต่าง ๆ โดยผ่านสมาชิกในองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ และเป็นการสร้างสะพานต่อกันระดับแนวราบ (Horizontal level)

3. ทุนทางสังคมประเภท “เชื่อมต่อ” (Linking social capital) เป็นการเชื่อมต่อระหว่างบุคคลที่มีฐานะทางสังคม หรืออำนาจต่างกัน (Differing level of power of social status) เช่น เชื่อมต่อระหว่างนักการเมืองกับประชาชน หรือระหว่างบุคคลต่างระดับชั้นทางสังคม (Social classes) เหล่านี้ เป็นต้น

5.4 ทุนทางสังคมในมิติบูรณาการ (Social Capital in Integral Dimension: SCID)

ทุนทางสังคมในมิติของการบูรณาการ เป็นแนวคิดที่ได้ประยุกต์มาจากแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการของเคน วิลเบอร์ ซึ่งได้ทำการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ แสดงให้เห็นธรรมชาติของทุนทางสังคมมากขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจถึงสถานภาพต่าง ๆ ของทุนทางสังคม ไม่

ว่าจะเป็นการเกิด การคงอยู่ และการสูญหายไปของภาวะที่เป็นทุนทางสังคมได้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการเข้าไปจัดการทุนทางสังคมเป็นอย่างมาก (วรุฒิ โรมรัตน์ พันธุ์ 2548:99)

วรุฒิ โรมรัตน์พันธุ์(2548: 107) กล่าวว่า จากทฤษฎีการบูรณาการ (Integral Theory) ของเคน วิลเบอร์ ให้ภาพพัฒนาการของมนุษย์จากปัจเจก “I” ไปสู่กลุ่ม “we” ซึ่งเป็นการพัฒนาจากภายในอันเป็นเรื่องของบุคคล (Individual) และเป็นด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม ความรู้สึกนึกคิด และความเชื่อ (Cultural) ในขณะเดียวกัน ทฤษฎีดังกล่าวยังให้ภาพการพัฒนาของมนุษย์ทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social and environment) ซึ่งเป็นการพัฒนาจากกลุ่ม ไปสู่ความเป็นชาติและความเป็นสากล อันเป็นการพัฒนาจากภายนอกของตัวบุคคล พัฒนาการดังกล่าวได้ทำให้การอธิบายทุนทางสังคม ซึ่งเป็นระบบความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างคนกับคน คนกับสถาบัน และคนกับสิ่งแวดล้อม มีความเป็นระบบและชัดเจนมากขึ้น ทำให้เห็นมิติการจัดการทุนทางสังคมมีความเป็นไปได้ และเป็นรูปธรรมมากขึ้น

กระบวนการเสริมสร้างทุนทางสังคมในเชิงบูรณาการ ได้สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. การปรับระบบคิดและวิถีปฏิบัติของบุคคล จากมุ่งหาประโยชน์ส่วนตน ไปสู่ระบบคิดและวิถีปฏิบัติที่มุ่งช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน ในมิติของการบูรณาการปรากฏการณ์เหล่านี้สามารถเริ่มได้จากพัฒนาการของปัจเจกบุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลง จากการเน้นตนเองไปเป็นศูนย์กลาง (Egoentric) ไปสู่การเน้นจริยธรรมเป็นศูนย์กลาง (Ethnocentric) ทำให้ปัจเจกบุคคลมีค่านิยมที่เห็นความสัมพันธ์ของกลุ่ม เผ่า ตระกูล เชื้อชาติมากขึ้น ทำให้คนสามารถเปลี่ยน จาก “I” เป็น “We” ทำให้คนลดการให้ความสำคัญในเรื่องของกายที่เป็นกายภาพ (Body) และหันมาให้ความสำคัญในเรื่องของจิตใจ (Mind) มากขึ้น

2. มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบคิดและวิธีการปฏิบัติของปัจเจกบุคคล ให้เปลี่ยนจากความเห็นประโยชน์ส่วนตน ไปสู่การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม โดยเฉพาะความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ความคิดที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยทฤษฎีบูรณาการได้ให้แนวทางการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านคุณธรรม (Moral) การพัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal) และการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ (Spirit) ซึ่งแนวทางการพัฒนาดังกล่าว ถูกกล่าวถึงในเรื่องของสถานะของจิตสำนึก หรือการรับรู้ในขณะที่ตื่นหรือรู้สึกตัว ซึ่งถือว่าเป็นการรับรู้หรือตระหนักในระดับพื้นฐาน เรื่องที่รับรู้จะเป็นการรับรู้ที่ไม่ต้องอาศัยประสาทสัมผัสทางร่างกายหาย แต่เป็นการรับรู้ในภาวะที่ร่างกายหลับลึก (The deep-sleep state) ซึ่งถือเป็นการรับรู้ที่ผ่านกายละเอียดสูงสุด และเป็นภาวะที่จะเกิดการพบความรู้ที่ยิ่งใหญ่ได้ องค์ความรู้ดังกล่าวทำให้เห็นถึงพลังของจิตที่สามารถรับรู้และเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์เกิดการ

เรียนรู้และสามารถพัฒนาระดับจิตใจและจิตวิญญาณให้สูงขึ้น สามารถเปลี่ยนแปลงระบบคิด และวิธีปฏิบัติจากความเห็นแก่ตัว มาเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการ เกิดระบบความสัมพันธ์ทางสังคม ที่มุ่งไปสู่ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและ กันของคนในสังคม

3. ทูทางสังคมในมิติบูรณาการ ทำให้เกิดพลังในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็มิติส่วนบุคคล เมื่อปัจเจกบุคคลพัฒนาตนเองจากการรับรู้ในภาวะปกติ (Waking) ไปสู่การรับรู้ในภาวะละเอียด ประณีต และลึกซึ้งมากขึ้น (Dreaming and deep sleep) จะทำให้บุคคลมีโอกาที่จะได้เรียนรู้และ ค้นพบความจริงที่ยิ่งใหญ่ ทำให้บุคคลสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ และเข้าใจถึงภาวะ ที่ก่อให้เกิดปัญหาที่มีขีดความสามารถในการคิดและสร้างสรรค์อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด พลังเช่น ที่ว่านี้ ทำให้มนุษย์มีโอกาสได้พัฒนาจิตวิญญาณให้สูงขึ้น (Spirit) ซึ่งพลังจากภายในดังกล่าว ไม่ เพียงแต่เพิ่มศักยภาพให้แก่บุคคล ในการแก้ปัญหาให้ตนเองเท่านั้น แต่พลังที่ว่านี้จะช่วยยกระดับ จิตใจของบุคคลให้สูงขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อระบบคิดและวิธีปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและบุคคล ดังกล่าว จะก่อให้เกิดระบบความสัมพันธ์ทางสังคม ที่จะกลายเป็นทูทางสังคมในที่สุด ใน ขณะเดียวกัน พลังที่จะเกิดขึ้นจะพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ พลังจากภายนอกที่ปรากฏออกมาใน รูปของกลุ่ม องค์กร สถาบันต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลโดยอ้อมของการพัฒนาจิตใจในระดับบุคคล พลัง เหล่านี้ก็จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมที่พึงประสงค์ กลายเป็นทูทางสังคมในวงกว้าง ครอบคลุม สังคมในทุกระดับ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทูทางสังคม (Social Capital) ดังกล่าวข้างต้น พบว่า กระบวนการเสริมสร้างทูทางสังคม ในระดับปัจเจก องค์กร และชุมชน จำเป็นต้องมีการปรับ ระบบคิดอันจะนำไปสู่การสร้างระบบความสัมพันธ์ทางสังคม ที่อยู่บนฐานของความช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน และความเอื้ออาทรต่อกันของกลุ่มบุคคล เพื่อยกระดับจิตใจของบุคคลที่มีต่อสาธารณะ ด้วยกระบวนการปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชน โดยจิตสำนึกเป็นคุณสมบัติหนึ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับ ความเป็นมนุษย์ แต่สามารถพัฒนาและกล่อมเกลา โดยผ่านกระบวนการปลูกฝังทางวัฒนธรรม หรือกระบวนการเรียนรู้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มัทนา ไชยจิตต์ (2552) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการ ดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าอำเภอชาติตระการที่ดำเนินการอยู่ระดับดีและปานกลาง สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมทอผ้ามากที่สุด รองลงมาคือการบริหารจัดการกลุ่มและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ตามลำดับ ลักษณะการมีส่วนร่วมที่ชัดเจนของสมาชิกกลุ่มระดับ “ดี” คือ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนการดำเนินงาน และร่วมแก้ไขปัญหาด้วย ส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิก คือ 1) ผู้นำกลุ่มซึ่งสามารถทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับและเป็นแรงจูงใจของสมาชิก เนื่องจากมีคุณสมบัติที่โดดเด่นคือ มีประสบการณ์ในการทอผ้ามานานกว่า 37 ปี มีความชำนาญทุกขั้นตอน รับผิดชอบด้านการอ่านการเขียน มีมนุษยสัมพันธ์ดีและมีตำแหน่งในองค์กรปกครองท้องถิ่น ทำให้สามารถประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการได้ดี และมีเวลาทุ่มเทกับงานได้เต็มที่ 2) บทบาทที่สมาชิกได้รับมอบหมาย 3) รายได้และผลตอบแทน 4) ความรู้และประสบการณ์ด้านการทอผ้า 5) ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน 6) ช่วงเวลาที่ใช้ในการทำการเกษตร 7) การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ และ 8) ความกระตือรือร้นและความใฝ่รู้ของสมาชิกปัญหาในการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มทอผ้าคือ 1) ภาระในช่วงฤดูกาลทำการเกษตร 2) ผู้นำกลุ่มไม่มีความสามารถในการสร้างเงื่อนไขกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วม และ 3) การที่สมาชิกยังขาดความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน ส่วนแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วม คือ 1) จัดการประชุมให้เป็นกระบวนการเรียนรู้ของสมาชิก 2) การเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นในการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล 3) การหมุนเวียนให้สมาชิกมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างการเรียนรู้เท่าเทียมกัน 4) ให้สมาชิกที่เก่งแล้วช่วยสอนและติดตามเพื่อนสมาชิก

ชัยรัตน์ เดชอุทัยภักดี (2548) ได้ศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าที่ประสบความสำเร็จ ตำบลเวียงของอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้า สมาชิกกลุ่มทอผ้ามีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีระดับการเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินงานและการเข้าร่วมประชุมประจำปอยู่ในระดับที่สูงกว่าการมีส่วนร่วมในประเด็นอื่นๆ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการและสมาชิกกลุ่มผู้นำของกลุ่มทอผ้าควรมีการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิก เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นอื่นๆให้มากขึ้น เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมที่เจ้าพนักงานส่งเสริมจัดขึ้น การเข้าร่วมแปรรูปผลผลิตของกลุ่ม การเข้าร่วมงานออกร้านของกลุ่ม และการเข้าร่วมแสดงผลงานของกลุ่ม เป็นต้น

นัยรัตน์ เหลี่ยมวานิช (2547) ได้ศึกษากระบวนการเรียนรู้ การรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของสตรีผู้ประกอบการทอผ้าพื้นเมือง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน พบว่า การรวมกลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าพื้นเมืองของสตรีผู้ประกอบการทอผ้าพื้นเมืองอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน มีลักษณะเป็นกลุ่มจัดตั้งขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ กลุ่มผู้นำ สมาชิกและหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุน โดยพัฒนาชุมชนจะเข้ามาดูแลเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มอย่างใกล้ชิดและเน้นให้

คณะกรรมการดำเนินงานภายใต้การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนให้ ความรู้เพิ่มเติมเรื่องการทอผ้าพื้นเมืองและองค์การบริหารส่วนตำบลให้การสนับสนุนเรื่อง งบประมาณและการจัดสร้างสถานที่ก่อตั้งศูนย์ทอผ้า การศึกษาการมีส่วนร่วมของสตรีผู้ประกอบ อาชีพการทอผ้าพื้นเมืองอำเภอเวียงสา จังหวัดน่านพบว่า มี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทอผ้าบ้านดอนไชย และกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งามที่สมาชิกอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง กลุ่มทอผ้าบ้านผาโพธิ์ ทอง บ้านใหม่และบ้านกลางเวียง สมาชิกอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง และกลุ่มทอผ้าบ้าน ป่าหุ่งและกลุ่มทอผ้าบ้านน้ำปั่ว สมาชิกอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมเทียม

บั้งอร พงษ์ประพันธ์ (2547) ได้ศึกษา อาชีพทอผ้าจากของชาวไท-ยวน จังหวัดราชบุรี พบว่า ชาวไท-ยวนราชบุรี เป็นกลุ่มชนที่มีบรรพบุรุษเป็นชาวล้านนา อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานที่ จังหวัดราชบุรี โดยมีมรดกทางวัฒนธรรมที่ยังคงเหลืออยู่คือ ภาษาพูดและการทอผ้า ซึ่งในระยะแรก ของการตั้งถิ่นฐานยังคงมีการทอผ้าจากกันทุกครอบครัว แต่หลังจากเริ่มมีการปรับตัวทางวัฒนธรรม ของคนในภาคกลางประกอบกับการจำหน่ายผ้าสำเร็จรูปมีมากขึ้น ทำให้ชาวไท-ยวนราชบุรีทอผ้า ใช้น้องน้อยลงจนเกือบจะทำให้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาเรื่องการทอผ้าจากสูญหายไป จนกระทั่ง พ.ศ. 2517 ผ้าจากของชาวไท-ยวนราชบุรีได้รับฟื้นฟูขึ้น แต่วัตถุประสงค์ในการทอผ้าเปลี่ยนจากทอ เพื่อใช้เองเป็นการทอเพื่อการค้า กระบวนการในการประกอบอาชีพทอผ้าจากจึงเริ่มจากความ พยายามของลูกหลานชาวไท-ยวนราชบุรีที่ จะอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าจากทั้งเรื่อง วัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้า ซึ่งมีทั้งทอโบราณและทอกระตุกแบบสมัยใหม่ประยุกต์ใช้ร่วมกัน วิธีการ ทอผ้าจากประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมด้าย การทอ และการเย็บประกอบผ้าขึ้นดินจก ขึ้นตอนของการทอผ้าจากและการเย็บการประกอบผ้าขึ้นดินจกยังคงรักษาวิธีการรูปแบบของชาว ไท-ยวนไว้ โดยเฉพาะการทอผ้าจากด้วยลายหลักและลายประกอบตามแบบที่สืบทอดกันมา พร้อมทั้ง พัฒนาลายที่เป็นเอกลักษณ์ของไท-ยวนราชบุรีที่ออกแบบขึ้นใหม่คือ ลายดอกแคทราย โดยยังคง ผลิตผ้าจากแบบต่าง ๆ มีทั้งจกเฉพาะดินขึ้น จกทั้งตัว และจกยคมก ปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อ คุณลักษณะผ้าจากของชาวไท-ยวนราชบุรีมากที่สุดคือ ความต้องการของผู้บริโภค เนื่องจากผู้บริโภค ต้องการผ้าจากไปทำเป็นผ้าถุง ตัดเสื้อผ้าและของใช้ที่มีลายจก ทำให้ผู้ประกอบการต้อง ปรับเปลี่ยนคุณลักษณะของผ้าจากไปตามความต้องการนั้น นอกจากนี้ยังพบว่าแหล่งประกอบอาชีพ มีนโยบายการผลิตและจัดจำหน่ายตามกระแสความนิยมของผู้บริโภค ด้วยการผลิตที่ใช้เวลาน้อยลง แต่ผลผลิตมากขึ้น ทำให้คุณลักษณะของผ้าจากเปลี่ยนแปลงไป เช่น มีสีเพิ่มมากขึ้นจากสีแดง ดำ และเขียว ลวดลายของผ้ามีความละเอียดน้อยลง ส่วนปัจจัยด้านวัตถุดิบ นับว่ามีผลกระทบน้อยที่สุด เพราะถึงแม้จะทำให้สี ลวดลาย และพื้นผิวของผ้าเปลี่ยนแปลงไป แต่เส้นใยสังเคราะห์ที่นำมาใช้

แทนเส้นใยฝ้ายนั้นให้ความสวยงามตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพเลือกที่จะใช้เส้นใยสังเคราะห์เป็นเส้นใยการทอผ้าจกในปัจจุบัน

สุภาพร พรหมนิยม (2543) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ของกลุ่มสตรี และผลกระทบต่อชุมชนชนบท : กรณีศึกษา ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์เป็นการ ศึกษาผลกระทบทางด้านด้านบวก และผลกระทบทางด้านลบจากการประกอบธุรกิจการ ทอผ้าไหมมัดหมี่ของกลุ่มสตรีในชนบทที่มีต่อชุมชน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ เนื้อหา และนำเสนอในรูปแบบคำบรรยาย เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ และการสังเกต จากกลุ่ม ประชากรคือ ผู้ประกอบการธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชนจำนวน 6 คน และ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนงานสตรีจำนวน 20 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน ผลจากการวิจัย พบว่า ปัจจัยภายในที่นำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ ได้แก่ (1) แรงบันดาลใจ จากการได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ ความสนใจใฝ่รู้ ความคิดที่อยากจะทอผ้าเป็น ความมีใจรักและชอบในการทอผ้า ลงตลาดและสีในตัวผ้าไหม (2) เจตคติ มีความรู้สึกชอบและรักใน ธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ (3) การเรียนรู้ มีการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และมีขั้นตอน คือการเรียนรู้ ขั้นพื้นฐาน การเรียนรู้ขั้นชำนาญการ และการเรียนรู้ขั้นประกอบอาชีพได้ (4) ความคาดหวัง ต่ออาชีพ ผู้ประกอบการธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ต้องการที่จะสร้างรายได้ให้กับครอบครัว การสร้าง งานในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้าน การหาอาชีพที่แน่นอนให้กับตนเอง และการลดแรงงาน การย้ายถิ่น ปัจจัยภายนอกที่นำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ ได้แก่ การบริหารจัดการ (1) ด้านการผลิต มีการรักษามาตรฐานคุณภาพการผลิต การกำหนดโควต้าการผลิต (2) ด้านการ ตลาด การสร้างเครือข่ายการตลาด การสร้างความแตกต่างในตัวสินค้าจากคู่แข่ง การสร้าง ความเชื่อถือ และชื่อเสียงเอกลักษณ์ของสินค้า (3) ด้านแรงงานส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัว และเป็นในลักษณะอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน (4) ด้านการเงิน การมีเงินหมุนเวียนอย่างเพียงพอ ความสามารถในการทำกำไร การมีระบบการควบคุมทางการเงิน (5) การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีการ กระจายหน้าที่กันทำ แบ่งหน้าที่กันทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมดำเนินการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (6) ความเป็นผู้นำ การเป็นผู้ที่ทำงานให้กับกลุ่ม ทุ่มเทกำลังความสามารถในการสร้างกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์เป็นที่ยอมรับ ไม่เป็นผู้ที่สร้างอิทธิพล เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีความคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจที่ดี สำหรับผลกระทบทางด้านบวกจากการประกอบธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ของกลุ่มสตรีในชนบท ที่มีต่อชุมชน พบว่า ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว ประชาชนมีส่วนร่วม ในการผลิต ลดปัญหาการว่างงาน และลดการย้ายถิ่นของแรงงาน ผลกระทบทางด้านลบ พบว่า ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทางด้านน้ำ ปัญหาสารเคมีจาก

การข้อมติ ที่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน และควันไฟจากการต้มไหมลอกกาออก ฟอกไหม และข้อมติ
เป็นต้น

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย เพื่อศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีชาวบ้านจำนวน 444 คน จากจำนวน 15 หมู่บ้าน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (สุธรรม รัตนโชติ 2551 : 95) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อนได้ ร้อยละ 5 ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ประชากรทั้งหมดของหมู่ที่ 2
 e แทน ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง = 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{444}{1 + 444 (0.05)^2}$$

$$n = 210.42$$

$$n = 210 \text{ คน}$$

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนกลุ่ม 210 คน

2.1.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยแจกแบบสอบถามแก่ชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระประกอบด้วย

2.1.1 สถานภาพทางประชากร ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก

2.1.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

2.1.3 สถานภาพทางสังคม ได้แก่ สถานภาพสมรส, อาชีพหลักของครัวเรือน, ขนาดของครัวเรือน และระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน

2.1.4 ทูทางสังคม ได้แก่ เครือข่ายของสังคมและปทัสถานทาง

2.1.5 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์, ด้านราคา, ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ, ด้านการมีส่วนร่วมคิด, ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกและการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List), แบบประเมินค่า 5 ระดับ และคำถามแบบปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดของแบบสอบถามแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพทางประชากร, สถานภาพทางเศรษฐกิจ, สถานภาพทางสังคม, ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกและทุนทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 18 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 10 ข้อ และเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 8 ข้อ สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ประเมินคำตอบ โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าเท่ากับ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าเท่ากับ 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 ข้อ เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ประเมินคำตอบ โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าเท่ากับ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าเท่ากับ 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 ข้อ เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ประเมินคำตอบ โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าเท่ากับ 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง ให้ค่าเท่ากับ 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย ให้ค่าเท่ากับ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดที่ถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากของชุมชนไทยวน ของตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี จำนวน 2 ข้อ

4. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารวิชาการ ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และรายงานผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากกรอบแนวคิด หลักการ ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากจากห้องสมุดและทางอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

4.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4.4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจำนวน 30 คน

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.1 ความตรง (Validity) โดยทำการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

5.2 ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจำนวน 30 คนแล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของ ครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่น

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 210 ราย นำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for Social Science) สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์แล้วผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาโดยเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาประกอบตารางอธิบายข้อมูล แสดงค่าของข้อมูลดังนี้

7.1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก โดยการคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ จำนวน และค่าร้อยละ

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน โดยการคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ จำนวน และค่าร้อยละ

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม ได้แก่ สถานภาพสมรส อาชีพของครัวเรือน ขนาดของครัวเรือน และ ระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน โดยการคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ จำนวน และค่าร้อยละ

ข้อมูลเกี่ยวกับทุนทางสังคม ได้แก่ เครือข่ายของสังคม ปทัสถานทางสังคม และการแทรกแซง โดยการคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ จำนวน และค่าร้อยละ

7.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด โดยใช้สถิติคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์คะแนนตามวิธีการคำนวณ โดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นมีดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จากสูตรความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

การแปลผลความหมายคะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาจัดระดับความสำคัญในการพิจารณาปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด เป็น 5 ระดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการให้ความสำคัญในการพิจารณาปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วน
 ประสมการตลาด แบ่งตามช่วงคะแนน

คะแนน	ระดับการให้ความสำคัญ
1.00 - 1.80	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	มีความคิดเห็นน้อย
2.61 - 3.40	มีความคิดเห็นปานกลาง
3.41 - 4.20	มีความคิดเห็นมาก
4.21 - 5.00	มีความคิดเห็นมากที่สุด

7.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ได้แก่ การมีส่วนร่วมทาง
 ความคิด การมีส่วนร่วมทางปฏิบัติ การมีส่วนร่วมทางอารมณ์ และการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ
 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมี
 เกณฑ์คะแนนตามวิธีการคำนวณตารางที่ 2

7.4 ทดสอบสมมติฐานความแตกต่าง (Hypothesis Testing) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วน
 ร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ฮวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัด
 ราชบุรี จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)
 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่ม กรณีพบค่า
 ความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม ผู้วิจัยจึงจะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้ง
 โดยใช้ Least Significance Difference (LSD) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ต่อไป

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี จำนวน 210 คน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก
- ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ทุนทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด
- ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก
- ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี จำนวน 210 คน ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency ; n) และค่าร้อยละ (Percentage ; %) แสดงผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

		(n= 210)	
ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	64	30.5
	หญิง	146	69.5

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n= 210)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
2 อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	4	1.9
21-35 ปี	58	27.6
36-50 ปี	112	53.3
50 ปีขึ้นไป	36	17.1
3 ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	107	51.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	61	29.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	38	18.1
อนุปริญญา/ปวส.	4	1.9
4 ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	16	7.6
5,001 - 10,000 บาท	122	58.1
10,001 - 15,000 บาท	69	32.9
15,001 - 20,000 บาท	3	1.4
5 สถานภาพสมรส		
โสด	39	18.6
แต่งงานแล้ว	158	75.2
หย่าร้าง	6	2.9
แยกกันอยู่	7	3.3
6 อาชีพหลักของครัวเรือน		
เกษตรกรรม	73	34.8
รับจ้างทั่วไป	132	62.9
รับราชการ	5	2.4

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n= 210)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
7 ขนาดของครัวเรือน		
1-3 คน	72	34.3
4-6 คน	132	62.9
7-9 คน	6	2.9
8 ระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน		
1-5 ปี	9	4.3
6-10 ปี	44	21.0
11-15 ปี	70	33.3
16-20 ปี	58	27.6
21-25 ปี	20	9.5
26 ปีขึ้นไป	9	4.3
9 วิธีการจำหน่ายผ้าจก		
นำไปขายที่สหกรณ์ การเกษตร ไท-ยวน ราชบุรี จำกัด	210	100.0
10 การเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตร ไท-ยวน ราชบุรี จำกัด		
เป็นสมาชิก	210	100.0

จากตารางที่พบว่ามีภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 210 คน มีรายละเอียดได้ดังนี้

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 69.5) ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย (จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5)

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-50 ปี (จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 21-35 ปี (จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6), อายุ 50 ปีขึ้นไป (จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1) และอายุน้อยกว่า 20 ปี (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9) ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า (จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0) รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0), มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช (จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1) และระดับอนุปริญญา/ปวส. (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9) ตามลำดับ

ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท (จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1) รองลงมาคือ มีระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน ระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท (จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9), มีระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน น้อยกว่า 5,000 บาท (จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6) และมีระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท (จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4) ตามลำดับ

สถานภาพสมรส ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงานแล้ว (จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2) รองลงมาคือ มีสถานภาพโสด (จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6), มีสถานภาพแยกกันอยู่ (จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3) และมีสถานภาพหย่าร้าง (จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9) ตามลำดับ

อาชีพหลักของครัวเรือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป (จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9) รองลงมาคือ มีอาชีพเกษตรกร (จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8) และมีอาชีพรับราชการ (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4) ตามลำดับ

ขนาดของครัวเรือน ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีขนาดของครัวเรือนอยู่ในช่วง 4 - 6 คน (จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9) รองลงมาคือ มีขนาดของครัวเรือนอยู่ในช่วง 1 - 3 คน (จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3) และมีขนาดของครัวเรือนอยู่ในช่วง 7-9 คน (จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9) ตามลำดับ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยมีระยะเวลาการตั้งบ้านเรือนระหว่าง 11-15 ปี (จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3) รองลงมาคือ มีระยะเวลาการตั้งบ้านเรือนระหว่าง 16-20 ปี (จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6), มีระยะเวลาการตั้งบ้านเรือนระหว่าง 6-10 ปี (จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0), มีระยะเวลาการตั้งบ้านเรือนระหว่าง 21-25 ปี (จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5), มีระยะเวลาการตั้งบ้านเรือนระหว่าง 1 - 5 ปี และ 26 ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากัน (จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3) ตามลำดับ

วิธีการจำหน่ายผ้าจก ผู้ตอบแบบสอบถามนำผ้าจกไปขายที่สหกรณ์ การเกษตรไท-ยวน ราชบุรี จำกัด ทั้งหมด (จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0)

การเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตรไท-ยวน ราชบุรี จำกัด ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตรไท-ยวน ราชบุรี จำกัด ทั้งหมด (จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก

การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 คน ด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก

ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องที่ใช้ในการทอผ้าจก	210	3.98	0.522	มาก
2 มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าจก	210	3.89	0.541	มาก
3 มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าด้วยที่กระตุก	210	2.97	0.629	ปานกลาง
4 มีความรู้เกี่ยวกับการย้อมสีผ้า	210	2.14	0.718	น้อย
รวม	210	3.24	0.315	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่าระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.24, S.D = 0.315) เมื่อพิจารณาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกในแต่ละด้านพบว่า

ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับมากได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องที่ใช้ในการทอผ้าจก (Mean = 3.98, S.D = 0.522) และมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าจก (Mean = 3.89, S.D = 0.541)

ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าด้วยที่กระตุก (Mean = 2.97, S.D = 0.629)

ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับน้อยได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับการย้อมสีผ้า (Mean = 2.14, S.D = 0.718)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ทุนทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ทุนทางสังคมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี จำนวน 210 คน ด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับทุนทางสังคม

ทุนทางสังคม	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าในหมู่บ้านเดียวกัน	210	2.04	0.651	น้อย
2 มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าระหว่างหมู่บ้านด้วยกัน	210	2.29	0.710	น้อย
3 มีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันในชุมชน	210	2.50	0.707	น้อย
4 มีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันกันระหว่างชุมชน	210	1.90	0.695	น้อย
รวม	210	2.61	0.285	ปานกลาง

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับทุนทางสังคมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 2.61, S.D = 0.285) เมื่อพิจารณาระดับทุนทางสังคมในแต่ละด้านพบว่า

ระดับทุนทางสังคมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับน้อยทั้งหมดได้แก่ มีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันในชุมชน (Mean = 2.50, S.D = 0.707), มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าระหว่างหมู่บ้านด้วยกัน (Mean = 2.29, S.D = 0.710), มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าในหมู่บ้านเดียวกัน

(Mean = 2.04, S.D = 0.651)และมีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันกันระหว่างชุมชน (Mean = 1.90, S.D=0.695) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด	n	Mean	S.D.	ระดับ
1 ด้านผลิตภัณฑ์	210	2.27	0.374	น้อย
2 ด้านราคา	210	3.19	0.459	ปานกลาง
3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	210	3.39	0.415	ปานกลาง
4 ด้านการส่งเสริมการตลาด	210	1.96	0.306	น้อย
รวม	210	2.70	0.224	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 2.70, S.D = 0.224) เมื่อพิจารณาถึงระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดในแต่ละด้านพบว่า

ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Mean = 3.39, S.D = 0.415)และด้านราคา (Mean = 3.19, S.D = 0.459)

ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับน้อยได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Mean = 2.27, S.D = 0.374)และด้านการส่งเสริมการตลาด (Mean = 1.96, S.D = 0.306)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วน
 ประสมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์

ด้านผลิตภัณฑ์	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 ได้ออกแบบลวดลายของผ้าทอ	210	1.61	0.776	น้อยที่สุด
2 มีการเพิ่มคุณค่า ด้วยบรรจุภัณฑ์ ในรูปแบบถุงที่ใส่สวยงาม	210	1.57	0.661	น้อยที่สุด
3 เลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำผ้าทอจากวัตถุดิบธรรมชาติ	210	1.97	0.680	น้อย
4 มีผ้าจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ	210	3.94	0.739	มาก
รวม	210	2.27	0.374	น้อย

จากตารางที่ 7 พบว่าระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (Mean = 2.27, S.D = 0.374) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านผลิตภัณฑ์ในเรื่องมีผ้าจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (Mean = 3.94, S.D = 0.739) มากที่สุด รองลงมาคือ เลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำผ้าทอจากวัตถุดิบธรรมชาติ (Mean = 1.97, S.D = 0.680), การเพิ่มคุณค่าด้วยบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบถุงที่ใส่สวยงาม (Mean = 1.57, S.D = 0.661) และน้อยที่สุดคือได้ออกแบบลวดลายของผ้าทอ (Mean = 1.61, S.D = 0.776) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วน
 ประสมการตลาด ด้านราคา

ด้านราคา	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 ได้กำหนดราคาผ้าทอ	210	1.55	0.656	น้อยที่สุด
2 ได้ทำป้ายบอกราคาชัดเจน	210	3.92	0.775	มาก
3 ได้ทำราคามาตรฐานเทียบกับตลาดอื่น	210	3.74	0.784	มาก
4 มีผ้าที่ราคาถูกกว่าที่อื่น	210	3.57	0.793	มาก
รวม	210	3.19	0.459	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา ของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.19, S.D = 0.459) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านราคาในเรื่องได้ทำป้ายบอกราคาชัดเจน (Mean = 3.92, S.D = 0.775) มากที่สุด รองลงมาคือ ได้ทำราคามาตรฐานเทียบกับตลาดอื่น (Mean = 3.74, S.D = 0.784), มีผ้าที่ราคาถูกกว่าที่อื่น (Mean = 3.57, S.D = 0.793) และน้อยที่สุดคือได้กำหนดราคาผ้าทอ (Mean = 1.55, S.D = 0.656) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 ได้เลือกทำเลที่เหมาะสมในการขาย	210	3.67	0.870	มาก
2 มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย	210	3.96	0.843	มาก
3 อยู่ในทำเลที่มีรถโดยสารประจำทาง	210	1.96	0.605	น้อย
4 มีพื้นที่จอดรถที่กว้างขวางเพียงพอ	210	3.99	0.671	มาก
รวม	210	3.39	0.415	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.39, S.D = 0.415) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมด้านช่องทางการจัดจำหน่ายในเรื่องมีพื้นที่จอดรถที่กว้างขวางเพียงพอ (Mean = 3.99, S.D = 0.671) มากที่สุด รองลงมาคือ มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย (Mean = 3.96, S.D = 0.843), ได้เลือกทำเลที่เหมาะสมในการขาย (Mean = 3.67, S.D = 0.870) และน้อยที่สุดคือ อยู่ในทำเลที่มีรถโดยสารประจำทาง (Mean = 1.96, S.D = 0.605) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วน
 ประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

ด้านการส่งเสริมการตลาด	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทาง สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ/ใบปลิว เป็นต้น	210	2.03	0.626	น้อย
2 มีบริการให้ข้อมูลเพิ่มเติมและรับเรื่อง ร้องเรียนหลังการขาย	210	2.01	0.656	น้อย
3 มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ ประชาสัมพันธ์ร้าน เช่น วันออกพรรษา วันสงกรานต์	210	2.04	0.655	น้อย
4 มีการโฆษณาตัวอย่างสินค้าให้ชมหรือ ทดลองใส่ก่อนซื้อ	210	1.75	0.709	น้อยที่สุด
รวม	210	1.96	0.306	น้อย

จากตารางที่ 10 พบว่าระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสม
 การตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด ของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดย
 ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย (Mean = 1.96, S.D = 0.306) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบ
 แบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านการส่งเสริมการตลาดในเรื่องมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ
 ประชาสัมพันธ์ร้าน เช่น วันออกพรรษา วันสงกรานต์ (Mean = 2.04, S.D = 0.655) มากที่สุด รองลงมา
 คือ มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ/ใบปลิว เป็นต้น (Mean = 2.03, S.D =
 0.626), มีบริการให้ข้อมูลเพิ่มเติมและรับเรื่องร้องเรียนหลังการขาย (Mean = 2.01, S.D = 0.655) และ
 น้อยที่สุดคือมีการโฆษณาตัวอย่างสินค้าให้ชมหรือ ทดลองใส่ก่อนซื้อ (Mean = 1.75, S.D = 0.709)
 ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก	n	Mean	S.D.	ระดับ
1 การมีส่วนร่วมกระทำ	210	3.73	0.312	มาก
2 การมีส่วนร่วมคิด	210	2.11	0.362	น้อย
3 การมีส่วนร่วมรู้สึก	210	3.01	0.4	ปานกลาง
4 การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	210	3.94	0.418	มาก
รวม	210	3.20	0.196	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.20, S.D = 0.196) เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละด้านพบว่า

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Mean = 3.94, S.D = 0.418) และด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Mean = 3.73, S.D = 0.312)

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Mean = 3.01, S.D = 0.400)

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Mean = 2.11, S.D = 0.362)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิต
ผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ

การมีส่วนร่วมกระทำ	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 ใส่เสื้อผ้าโดยเป็นผ้าทอจากชุมชน	210	4.08	0.560	มาก
2 มีส่วนร่วมในกระบวนการทอผ้า	210	4.14	0.660	มาก
3 ใช้สีย้อมสีด้ายจากธรรมชาติ	210	2.39	0.677	น้อย
4 เคยทอผ้าจก	210	4.33	0.580	มากที่สุด
รวม	210	3.73	0.312	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของ
ชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ โดยภาพรวม อยู่
ในระดับมาก (Mean = 3.73, S.D. = 0.312) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วน
ใหญ่มีส่วนร่วมกระทำในเรื่องเคยทอผ้าจก (Mean = 4.33, S.D. = 0.580) มากที่สุดรองลงมาคือ มีส่วน
ร่วมในกระบวนการทอผ้า (Mean = 4.14, S.D. = 0.660), ใส่เสื้อผ้าโดยเป็นผ้าทอจากชุมชน (Mean =
4.08, S.D. = 0.560) และน้อยที่สุดคือใช้สีย้อมสีด้ายจากธรรมชาติ (Mean = 2.39, S.D. = 0.677)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิต
ผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิด

การมีส่วนร่วมคิด	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 ช่วยคิดออกแบบลวดลายผ้าจก	240	2.11	0.720	น้อย
2 มีส่วนช่วยคิดปรับปรุงหรือพัฒนาการ ผลิตผ้าจกให้ดีขึ้น	240	2.14	0.698	น้อย
3 ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้วัสดุที่หาได้ ง่ายและราคาถูกที่มีขายทั่วไป	240	2.16	0.605	น้อย
4 ช่วยคิดในการพัฒนาผ้าจกที่ได้จาก ชุมชนไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าที่สวยงาม	240	2.01	0.663	น้อย
รวม	240	2.11	0.362	น้อย

จากตารางที่ 13 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการฝ้ายของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมคิด โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย (Mean = 2.11 S.D = 0.362) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมคิดในเรื่องลดต้นทุนการผลิตโดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายและราคาถูกที่มีขายทั่วไป (Mean = 2.16, S.D = 0.605) มากที่สุดรองลงมาคือ มีส่วนช่วยคิดปรับปรุงหรือพัฒนาการผลิตฝ้ายให้ดีขึ้น (Mean = 2.14, S.D = 0.698), ช่วยคิดออกแบบลวดลายฝ้าย (Mean = 2.11, S.D = 0.720) และน้อยที่สุดคือช่วยคิดในการพัฒนาฝ้ายที่ได้จากชุมชนไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าที่สวยงาม (Mean = 2.01, S.D = 0.663) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฝ้าย ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก

การมีส่วนร่วมรู้สึก	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 รู้สึกเต็มใจและยินดีที่จะถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการทอผ้า	240	4.45	0.671	มาก
2 รู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีโอกาสในการอนุรักษ์ผ้าของชุมชน	240	3.00	0.894	ปานกลาง
3 รู้สึกไม่พอใจและคอยตักเตือน เมื่อเห็นคนในชุมชนไม่ช่วยกันอนุรักษ์ผ้าของชุมชน	240	2.27	0.874	น้อย
4 รู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจเมื่อคนในครอบครัวไม่สวมใส่ผ้าของชุมชน	240	2.32	0.800	น้อย
รวม	240	3.01	0.400	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฝ้ายของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.01 S.D = 0.400) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมรู้สึกในเรื่องรู้สึกเต็มใจและยินดีที่จะถ่ายทอด ความรู้ในเรื่องการทอผ้า (Mean = 4.45, S.D = 0.671) มากที่สุดรองลงมาคือ รู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีโอกาสในการอนุรักษ์

ผ้าของชุมชน (Mean = 3.00, S.D = 0.894), รู้สึกไม่พอใจและคอยตักเตือน เมื่อเห็นคนในชุมชนไม่ช่วยกันอนุรักษ์ผ้าของชุมชน (Mean = 2.27, S.D = 0.874)และน้อยที่สุดคือรู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจเมื่อคนในครอบครัวไม่สวมใส่ผ้าของชุมชน (Mean = 2.32, S.D = 0.800) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ

การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	n	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1 ช่วยให้ชุมชนมีการทอผ้าเพิ่มมากขึ้น	240	3.61	0.782	มาก
2 เสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์ผ้าของชุมชน	240	3.74	0.836	มาก
3 แนะนำ ส่งสอนสมาชิกในครัวเรือนให้ใช้ผ้าของชุมชน	240	4.28	0.679	มากที่สุด
4 เข้าร่วมเพื่อวางแผน คำนึงปัญหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทอผ้า	240	4.10	0.782	มาก
รวม	240	3.94	0.418	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.94 S.D = 0.418) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของในเรื่องแนะนำส่งสอนสมาชิกในครัวเรือนให้ใช้ผ้าของชุมชน (Mean = 4.28, S.D = 0.679) มากที่สุดรองลงมาคือ เข้าร่วมเพื่อวางแผน คำนึงปัญหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทอผ้า (Mean = 4.10, S.D = 0.782), เสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์ผ้าของชุมชน (Mean = 3.74, S.D = 0.836) และน้อยที่สุดคือ ช่วยให้ชุมชนมีการทอผ้าเพิ่มมากขึ้น (Mean = 3.61, S.D = 0.782) ตามลำดับ

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก
ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างกันไปตามเพศ

ตารางที่ 16 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก จำแนกตาม
เพศ

ตัวแปรตาม	เพศ	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	ชาย	64	3.168	0.211	1.905	0.169	ไม่แตกต่าง
	หญิง	146	3.208	0.189			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	ชาย	64	3.742	0.318	0.074	0.786	ไม่แตกต่าง
	หญิง	146	3.729	0.31			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	ชาย	64	2.109	0.336	0.008	0.928	ไม่แตกต่าง
	หญิง	146	2.104	0.373			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	ชาย	64	2.957	0.377	1.588	0.209	ไม่แตกต่าง
	หญิง	146	3.033	0.409			
	รวม	210	3.01	0.4			
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	ชาย	64	3.863	0.445	2.789	0.096	ไม่แตกต่าง
	หญิง	146	3.967	0.403			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 16 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก โดยรวม (Sig = 0.169), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.786), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.928), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.209) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.096) ไม่แตกต่างกันไปตามเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 17 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจก จำแนกตามอายุ

ตัวแปรตาม	อายุ	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อยกว่า 20 ปี	4	3.156	0.081	0.554	0.646	ไม่แตกต่าง
	21-35 ปี	58	3.176	0.188			
	36-50 ปี	112	3.212	0.210			
	50 ปีขึ้นไป	36	3.184	0.175			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	น้อยกว่า 20 ปี	4	3.813	0.125	0.618	0.604	ไม่แตกต่าง
	21-35 ปี	58	3.707	0.318			
	36-50 ปี	112	3.757	0.324			
	50 ปีขึ้นไป	36	3.694	0.275			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	น้อยกว่า 20 ปี	4	2.063	0.125	0.089	0.966	ไม่แตกต่าง
	21-35 ปี	58	2.125	0.366			
	36-50 ปี	112	2.098	0.367			
	50 ปีขึ้นไป	36	2.104	0.365			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึกร่วม	น้อยกว่า 20 ปี	4	2.875	0.323	0.166	0.919	ไม่แตกต่าง
	21-35 ปี	58	3.017	0.347			
	36-50 ปี	112	3.013	0.422			
	50 ปีขึ้นไป	36	3.000	0.431			
	รวม	210	3.010	0.400			

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	อายุ	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วม ในความ เป็น เจ้าของ	น้อยกว่า 20 ปี	4	3.875	0.250	1.198	0.311	ไม่แตกต่าง
	21-35 ปี	58	3.853	0.509			
	36-50 ปี	112	3.980	0.378			
	50 ปีขึ้นไป	36	3.938	0.380			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 17 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.646), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.604), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.966), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.919) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.311) ไม่แตกต่างกันไปตามอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมไม่แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานที่ 3.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ แตกต่างไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำไม่แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานที่ 3.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิด แตกต่างไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมคิดไม่แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมคิดแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานที่ 3.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกไม่แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานที่ 3.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 18 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก จำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม	ระดับการศึกษา	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	107	3.188	0.207	0.843	0.472	ไม่แตกต่าง
	มัธยมศึกษาตอนต้น	61	3.181	0.17			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	38	3.235	0.204			
	อนุปริญญา/ปวส.	4	3.266	0.219			
	รวม	210	3.196	0.196			

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ระดับการศึกษา	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วม กระทำ	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	107	3.75	0.324	0.444	0.722	ไม่แตกต่าง
	มัธยมศึกษาตอนต้น	61	3.697	0.303			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	38	3.75	0.302			
	อนุปริญญา/ปวส.	4	3.688	0.239			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วม ร่วมคิด	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	107	2.119	0.359	0.327	0.806	ไม่แตกต่าง
	มัธยมศึกษาตอนต้น	61	2.115	0.315			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	38	2.066	0.441			
	อนุปริญญา/ปวส.	4	2	0.354			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วม ร่วมรู้สึก	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	107	2.949	0.422	2.037	0.11	ไม่แตกต่าง
	มัธยมศึกษาตอนต้น	61	3.053	0.336			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	38	3.086	0.412			
	อนุปริญญา/ปวส.	4	3.25	0.456			
	รวม	210	3.01	0.4			
การมีส่วนร่วม ร่วมใน ความเป็น เจ้าของ	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	107	3.935	0.449	1.728	0.162	ไม่แตกต่าง
	มัธยมศึกษาตอนต้น	61	3.861	0.378			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	38	4.039	0.361			
	อนุปริญญา/ปวส.	4	4.125	0.52			
	รวม	210	3.936	0.418			

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างไปตามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน

สมมติฐานที่ 4.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วม ในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก ของชุมชนไท-ยวน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างไปตามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของ ชุมชนไท-ยวน

ตารางที่ 19 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตาม ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน

ตัวแปรตาม	ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อย	4	3.156	0.081	0.758	0.470	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	185	3.192	0.194			
	มาก	21	3.244	0.224			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	น้อย	4	3.938	0.239	1.113	0.331	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	185	3.724	0.308			
	มาก	21	3.774	0.353			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	น้อย	4	1.750	0.354	2.257	0.107	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	185	2.119	0.359			
	มาก	21	2.060	0.361			
	รวม	210	2.106	0.362			

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมรู้สึก	น้อย	4	2.813	0.239	1.730	0.180	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	185	2.999	0.396			
	มาก	21	3.143	0.444			
	รวม	210	3.010	0.400			
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	น้อย	4	4.125	0.144	0.725	0.485	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	185	3.924	0.427			
	มาก	21	4.000	0.362			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 19 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.472), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.722), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.806), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.110) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.162) ไม่แตกต่างไปตามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 5 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมไม่แตกต่างไปตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมแตกต่างไปตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

สมมติฐานที่ 5.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ แตกต่างไปตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

ตารางที่ 20 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจก จำแนกตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน

ตัวแปรตาม	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อยกว่า 5,000 บาท	210	3.196	0.196	0.121	0.947	ไม่แตกต่าง
	5,001 - 10,000 บาท	49	2.964	0.62			
	10,001 - 15,000 บาท	35	3.23	0.474			
	15,001 - 20,000 บาท	15	3.313	0.675			
	รวม	240	2.962	0.617			
การมีส่วนร่วมกระทำ	น้อยกว่า 5,000 บาท	16	3.734	0.213	0.556	0.645	ไม่แตกต่าง
	5,001 - 10,000 บาท	122	3.711	0.328			
	10,001 - 15,000 บาท	69	3.772	0.305			
	15,001 - 20,000 บาท	3	3.75	0.25			
	รวม	16	2.156	0.352			
การมีส่วนร่วมร่วมคิด	น้อยกว่า 5,000 บาท	122	2.125	0.37	0.59	0.622	ไม่แตกต่าง
	5,001 - 10,000 บาท	69	2.065	0.355			
	10,001 - 15,000 บาท	3	2	0.25			
	15,001 - 20,000 บาท	210	2.106	0.362			
	รวม	122	3.01	0.37			

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วม รู้สึก	น้อยกว่า 5,000 บาท	69	3.025	0.45	0.866	0.46	ไม่แตกต่าง
	5,001 - 10,000 บาท	3	3.25	0.661			
	10,001 - 15,000 บาท	210	3.01	0.4			
	15,001 - 20,000 บาท	16	3.938	0.323			
	รวม	69	3.957	0.379			
การมีส่วนร่วม ในความเป็น เจ้าของ	น้อยกว่า 5,000 บาท	3	3.917	0.52	0.089	0.966	ไม่แตกต่าง
	5,001 - 10,000 บาท	210	3.936	0.418			
	10,001 - 15,000 บาท	16	3.18	0.116			
	15,001 - 20,000 บาท	122	3.193	0.214			
	รวม	3	3.229	0.201			

จากตารางที่ 20 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ขอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.947), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.645), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.622), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.460) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.966) ไม่แตกต่างไปตามระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 6 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามสถานภาพสมรส

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมไม่แตกต่างไปตามสถานภาพสมรส

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมแตกต่างไปตามสถานภาพสมรส

ตารางที่ 21 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจก จำแนกตามสถานภาพสมรส

ตัวแปรตาม	สถานภาพสมรส	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	โสด	39	3.208	0.202	0.239	0.869	ไม่แตกต่าง
	แต่งงานแล้ว	158	3.196	0.197			
	หย่าร้าง	6	3.177	0.092			
	แยกกันอยู่	7	3.143	0.236			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	โสด	39	3.801	0.304	0.815	0.487	ไม่แตกต่าง
	แต่งงานแล้ว	158	3.718	0.314			
	หย่าร้าง	6	3.75	0.274			
	แยกกันอยู่	7	3.679	0.345			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	โสด	39	2.096	0.366	0.12	0.948	ไม่แตกต่าง
	แต่งงานแล้ว	158	2.112	0.366			
	หย่าร้าง	6	2.083	0.342			
	แยกกันอยู่	7	2.036	0.304			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	โสด	39	3.026	0.338	0.228	0.877	ไม่แตกต่าง
	แต่งงานแล้ว	158	3.003	0.424			
	หย่าร้าง	6	3.125	0.209			
	แยกกันอยู่	7	2.964	0.304			
	รวม	210	3.01	0.4			

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	สถานภาพ สมรส	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบ สมมติฐาน
การมีส่วนร่วมใน ความเป็นเจ้าของ	โสด	39	3.91	0.471	0.534	0.659	ไม่แตกต่าง
	แต่งงานแล้ว	158	3.951	0.41			
	หย่าร้าง	6	3.75	0.224			
	แยกกันอยู่	7	3.893	0.43			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 21 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.869), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.487), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.948), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.877) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.659) ไม่แตกต่างไปตามสถานภาพสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 7 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมไม่แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมแตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานที่ 7.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำไม่แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำแตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานที่ 7.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิด แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิดไม่แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิดแตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานที่ 7.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกไม่แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานที่ 7.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือน

ตารางที่ 22 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตาม

อาชีพหลักของครัวเรือน
ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตัวแปรตาม	อาชีพหลักของครัวเรือน	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	เกษตรกรกรรม	73	3.191	0.203	0.214	0.808	ไม่แตกต่าง
	รับจ้างทั่วไป	132	3.197	0.193			
	รับราชการ	5	3.25	0.198			
	รวม	210	3.196	0.196			

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	อาชีพหลักของ ครัวเรือน	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบ สมมติฐาน
การมีส่วนร่วม กระทำ	เกษตรกรรม	73	3.76	0.357	0.875	0.418	ไม่แตกต่าง
	รับจ้างทั่วไป	132	3.714	0.288			
	รับราชการ	5	3.85	0.137			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	เกษตรกรรม	73	2.048	0.345	1.473	0.232	ไม่แตกต่าง
	รับจ้างทั่วไป	132	2.138	0.371			
	รับราชการ	5	2.1	0.285			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วม รู้สึก	เกษตรกรรม	73	3.014	0.425	0.191	0.826	ไม่แตกต่าง
	รับจ้างทั่วไป	132	3.011	0.379			
	รับราชการ	5	2.9	0.627			
	รวม	210	3.01	0.4			
การมีส่วนร่วมใน ความเป็นเจ้าของ	เกษตรกรรม	73	3.942	0.45	0.713	0.492	ไม่แตกต่าง
	รับจ้างทั่วไป	132	3.924	0.405			
	รับราชการ	5	4.15	0.224			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 22 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.808), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.418), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.232), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.826) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.492) ไม่แตกต่างไปตามอาชีพหลักของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 23 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจก จำแนกตามขนาดของครัวเรือน

ตัวแปรตาม	ขนาดของครัวเรือน	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	1-3 คน	72	3.188	0.215	0.132	0.877	ไม่แตกต่าง
	4-6 คน	132	3.200	0.185			
	7-9 คน	6	3.219	0.233			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	1-3 คน	72	3.715	0.347	0.746	0.475	ไม่แตกต่าง
	4-6 คน	132	3.737	0.295			
	7-9 คน	6	3.875	0.209			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	1-3 คน	72	2.066	0.394	1.034	0.357	ไม่แตกต่าง
	4-6 คน	132	2.121	0.332			
	7-9 คน	6	2.250	0.570			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	1-3 คน	72	2.990	0.397	0.144	0.866	ไม่แตกต่าง
	4-6 คน	132	3.019	0.398			
	7-9 คน	6	3.042	0.557			
	รวม	210	3.010	0.400			
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	1-3 คน	72	3.979	0.463	1.349	0.262	ไม่แตกต่าง
	4-6 คน	132	3.922	0.396			
	7-9 คน	6	3.708	0.246			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 23 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจก โดยรวม (Sig = 0.877), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig =

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันไปตามระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างกันไปตามระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน

ตารางที่ 24 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจาก จำแนกตามระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน

ตัวแปรตาม	ระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	1-5 ปี	9	3.118	0.218	0.61	0.692	ไม่แตกต่าง
	6-10 ปี	44	3.21	0.158			
	11-15 ปี	70	3.181	0.183			
	16-20 ปี	58	3.219	0.229			
	21-25 ปี	20	3.178	0.16			
	26 ปีขึ้นไป	9	3.215	0.292			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	1-5 ปี	9	3.583	0.354	1.026	0.403	ไม่แตกต่าง
	6-10 ปี	44	3.767	0.282			
	11-15 ปี	70	3.761	0.317			
	16-20 ปี	58	3.681	0.31			
	21-25 ปี	20	3.763	0.263			
	26 ปีขึ้นไป	9	3.778	0.458			
	รวม	210	3.733	0.312			

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมคิด	1-5 ปี	9	2.111	0.486	0.494	0.781	ไม่แตกต่าง
	6-10 ปี	44	2.125	0.383			
	11-15 ปี	70	2.079	0.372			
	16-20 ปี	58	2.155	0.344			
	21-25 ปี	20	2.05	0.31			
	26 ปีขึ้นไป	9	2.028	0.292			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	1-5 ปี	9	2.889	0.533	2.131	0.063	ไม่แตกต่าง
	6-10 ปี	44	2.943	0.403			
	11-15 ปี	70	2.954	0.381			
	16-20 ปี	58	3.147	0.434			
	21-25 ปี	20	2.988	0.339			
	26 ปีขึ้นไป	9	3.056	0.349			
	รวม	210	3.01	0.4			
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	1-5 ปี	9	3.889	0.532	0.445	0.817	ไม่แตกต่าง
	6-10 ปี	44	4.006	0.426			
	11-15 ปี	70	3.932	0.31			
	16-20 ปี	58	3.892	0.478			
	21-25 ปี	20	3.913	0.475			
	26 ปีขึ้นไป	9	4	0.515			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 24 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ขอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.692), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig =

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันไปตามเครือข่ายของสังคม

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างกันไปตามเครือข่ายของสังคม

ตารางที่ 25 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจาก จำแนกตามเครือข่ายของสังคม

ตัวแปรตาม	เครือข่ายของสังคม	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อยที่สุด	33	3.186	0.178	0.069	0.933	ไม่แตกต่าง
	น้อย	159	3.199	0.207			
	ปานกลาง	18	3.191	0.118			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	น้อยที่สุด	33	3.788	0.287	2.656	0.073	ไม่แตกต่าง
	น้อย	159	3.739	0.317			
	ปานกลาง	18	3.583	0.271			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมร่วมคิด	น้อยที่สุด	33	2.152	0.353	0.839	0.434	ไม่แตกต่าง
	น้อย	159	2.088	0.369			
	ปานกลาง	18	2.181	0.307			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	น้อยที่สุด	33	2.947	0.475	0.553	0.576	ไม่แตกต่าง
	น้อย	159	3.025	0.396			
	ปานกลาง	18	2.986	0.277			
	รวม	210	3.010	0.400			

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	เครือข่ายของสังคม	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วม ในความ เป็น เจ้าของ	น้อยที่สุด	33	3.856	0.385	0.941	0.392	ไม่แตกต่าง
	น้อย	159	3.943	0.425			
	ปานกลาง	18	4.014	0.415			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 25 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.933), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.073), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.434), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.576) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.392) ไม่แตกต่างไปตามเครือข่ายของสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 11 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมไม่แตกต่างไปตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมแตกต่างไปตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานที่ 11.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ แตกต่างไปตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำไม่แตกต่างไปตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำแตกต่างไปตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานที่ 11.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิด แตกต่างไปตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมคิดไม่แตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมคิดแตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานที่ 11.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกไม่แตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานที่ 11.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างกันตามปทัสถานทางสังคม

ตารางที่ 26 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก จำแนกตามปทัสถานทางสังคม

ตัวแปรตาม	ปทัสถานทางสังคม	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อยที่สุด	35	3.771	0.267	0.664	0.516	ไม่แตกต่าง
	น้อย	151	3.722	0.332			
	ปานกลาง	24	3.750	0.233			
	รวม	210	3.733	0.312			

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ทัศนคติทางสังคม	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วม กระทำ	น้อยที่สุด	35	2.086	0.420	0.396	0.674	ไม่แตกต่าง
	น้อย	151	2.114	0.338			
	ปานกลาง	24	2.083	0.428			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วม คิด	น้อยที่สุด	35	3.064	0.443	0.140	0.869	ไม่แตกต่าง
	น้อย	151	3.003	0.379			
	ปานกลาง	24	2.969	0.474			
	รวม	210	3.010	0.400			
การมีส่วนร่วม รู้สึก	น้อยที่สุด	35	4.000	0.364	0.468	0.627	ไม่แตกต่าง
	น้อย	151	3.912	0.424			
	ปานกลาง	24	3.990	0.451			
	รวม	210	3.936	0.418			
การมีส่วนร่วม ในความเป็น เจ้าของ	น้อยที่สุด	35	3.230	0.193	0.850	0.429	ไม่แตกต่าง
	น้อย	151	3.188	0.194			
	ปานกลาง	24	3.198	0.219			
	รวม	210	3.196	0.196			

จากตารางที่ 25 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ขอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.516), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.674), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.869), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.627) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.429) ไม่แตกต่างไปตามทัศนคติทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกไม่แตกต่างกันไปปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

สมมติฐานที่ 12.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 27 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

ตัวแปร	ผลิตภัณฑ์	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อยที่สุด	6	3.115	0.073	1.488	0.228	ไม่แตกต่าง
	น้อย	170	3.190	0.195			
	ปานกลาง	34	3.241	0.210			
	รวม	210	3.196	0.196			

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ผลิตภัณฑ์	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วม กระทำ	น้อยที่สุด	6	3.500	0.158	1.871	0.157	ไม่แตกต่าง
	น้อย	170	3.735	0.313			
	ปานกลาง	34	3.765	0.313			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วม คิด	น้อยที่สุด	6	2.125	0.379	0.166	0.847	ไม่แตกต่าง
	น้อย	170	2.112	0.346			
	ปานกลาง	34	2.074	0.437			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วม รู้สึก	น้อยที่สุด	6	2.792	0.246	3.169	0.044*	แตกต่าง
	น้อย	170	2.990	0.394			
	ปานกลาง	34	3.147	0.427			
	รวม	210	3.010	0.400			
การมีส่วนร่วม ในความเป็น เจ้าของ	น้อยที่สุด	6	4.042	0.368	0.436	0.647	ไม่แตกต่าง
	น้อย	170	3.924	0.427			
	ปานกลาง	34	3.978	0.386			
	รวม	210	3.936	0.418			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 27 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.228), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.157), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.847) และด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.647) ไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.044) แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านช่องผลิตภัณฑ์

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Least Significance Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์เป็นรายคู่

	ผลิตภัณฑ์	Mean	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง
การมีส่วนร่วม ร่วมรู้สึก			2.792	2.990	3.147
	น้อยที่สุด	2.792	-	-0.198	-0.355*
	น้อย	2.990	-	-	-0.157*
	ปานกลาง	3.147	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 28 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์เป็นรายคู่ พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสืบสานงานทอผ้า ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มปานกลางมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกมากกว่ากลุ่มน้อยที่สุดและกลุ่มน้อย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 13 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา

สมมติฐานที่ 13.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา

ตารางที่ 29 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจาก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคา

ตัวแปรตาม	ราคา	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อย	23	3.155	0.24	0.639	0.529	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	148	3.204	0.193			
	มาก	39	3.191	0.18			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	น้อย	23	3.696	0.384	0.195	0.823	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	148	3.736	0.297			
	มาก	39	3.744	0.327			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	น้อย	23	2.239	0.341	4.1	0.018*	แตกต่าง
	ปานกลาง	148	2.118	0.35			
	มาก	39	1.981	0.386			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	น้อย	23	2.88	0.405	1.348	0.262	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	148	3.025	0.411			
	มาก	39	3.026	0.348			
	รวม	210	3.01	0.4			

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ราคา	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	น้อย	23	3.804	0.47	1.814	0.166	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	148	3.936	0.397			
	มาก	39	4.013	0.455			
	รวม	210	3.936	0.418			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 29 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.529), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.823), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.262) และด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.166) ไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านราคาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.018) แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านราคาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Least Significance Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านราคาเป็นรายคู่

การมีส่วนร่วมร่วมคิด	ราคา	Mean	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง
				2.239	2.118
น้อยที่สุด		2.239	-	0.121	0.258*
น้อย		2.118		-	0.137*
ปานกลาง		1.981			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 30 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคาเป็นรายคู่ พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านราคาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสืบสานงานทอผ้า ด้านการมีส่วนร่วมคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มปานกลางมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกน้อยกว่ากลุ่มน้อยที่สุดและกลุ่มน้อย

สมมติฐานที่ 14 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวมแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานที่ 14.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมกระทำแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานที่ 14.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิด แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกด้านการมีส่วนร่วมคิดไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมคิดแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานที่ 14.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานที่ 14.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจาก ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 31 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ตัวแปรตาม	ช่องทางการจัดจำหน่าย	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อย	3	3.333	0.130	0.746	0.476	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	138	3.193	0.207			
	มาก	69	3.196	0.174			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	น้อย	3	3.833	0.144	0.602	0.549	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	138	3.717	0.328			
	มาก	69	3.761	0.283			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	น้อย	3	2.333	0.520	3.023	0.051	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	138	2.141	0.365			
	มาก	69	2.025	0.338			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	น้อย	3	3.000	0.433	0.024	0.977	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	138	3.005	0.406			
	มาก	69	3.018	0.394			
	Total	210	3.010	0.400			
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	น้อย	3	4.167	0.520	1.090	0.338	ไม่แตกต่าง
	ปานกลาง	138	3.909	0.427			
	มาก	69	3.978	0.395			
	รวม	210	3.936	0.418			

จากตารางที่ 31 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.476), ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.549), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.051), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.977) และการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.338) ไม่แตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 15 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวมไม่แตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวมแตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานที่ 15.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำไม่แตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมกระทำแตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานที่ 15.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิด แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ด้านการมีส่วนร่วมคิดไม่แตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมคิดแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานที่ 15.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานที่ 15.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานหลัก (H0) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

สมมติฐานรอง (H1) : ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจากด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของแตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 32 ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตฟ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด

ตัวแปรตาม	การส่งเสริมการตลาด	N	Mean	S.D.	F	Sig.	ทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน	น้อยที่สุด	31	3.141	0.201	1.440	0.239	ไม่แตกต่าง
	น้อย	178	3.206	0.195			
	ปานกลาง	1	3.188	.			
	รวม	210	3.196	0.196			
การมีส่วนร่วมกระทำ	น้อยที่สุด	31	3.605	0.308	3.152	0.045*	แตกต่าง
	น้อย	178	3.756	0.309			
	ปานกลาง	1	3.750	.			
	รวม	210	3.733	0.312			
การมีส่วนร่วมคิด	น้อยที่สุด	31	2.145	0.412	0.250	0.779	ไม่แตกต่าง
	น้อย	178	2.100	0.354			
	ปานกลาง	1	2.000	.			
	รวม	210	2.106	0.362			
การมีส่วนร่วมรู้สึก	น้อยที่สุด	31	2.927	0.399	1.000	0.369	ไม่แตกต่าง
	น้อย	178	3.025	0.400			
	ปานกลาง	1	2.750	.			
	รวม	210	3.010	0.400			
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ	น้อยที่สุด	31	3.887	0.469	0.513	0.599	ไม่แตกต่าง
	น้อย	178	3.942	0.410			
	ปานกลาง	1	4.250	.			
	รวม	210	3.936	0.418			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 32 แสดงการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก โดยรวม (Sig = 0.239), ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Sig = 0.779), ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Sig = 0.369) และด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Sig = 0.599) ไม่แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Sig = 0.045) แตกต่างไปตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Least Significance Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดเป็นรายคู่

	การส่งเสริมการตลาด	Mean	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมกระทำ	การส่งเสริมการตลาด		3.605	3.756	3.750
	น้อยที่สุด	3.605	-	-0.151	-0.145
	น้อย	3.756		-	0.006
	ปานกลาง	3.750			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลทบทวนวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากตารางที่ 33 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก จำแนกตามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดเป็นรายคู่ พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาดต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสืบสานงานทอผ้า ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกกับปัจจัยด้านส่วนบุคคลและเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี จำนวน 210 คน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.5 มีอายุระหว่าง 36-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.3 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 51.0 มีระดับรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.1 มีสถานภาพแต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 75.2 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 62.9 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4 - 6 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลา 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 นำผ้าจกไปขายที่สหกรณ์ การเกษตรไท-ยวน ราชบุรี จำกัด ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0 และเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตรไท-ยวน ราชบุรี จำกัด ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0

1.2 ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.24, S.D = 0.315) เมื่อพิจารณาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกในแต่ละด้านพบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับมากได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องที่ใช้ในการทอผ้าจก (Mean = 3.98, S.D = 0.522) และความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าจก (Mean = 3.89, S.D = 0.541) ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าด้วยกี่กระตุก (Mean = 2.97, S.D = 0.629) ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก อยู่ในระดับน้อยได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการย้อมสีผ้า (Mean = 2.14, S.D = 0.718) ตามลำดับ

1.3 ระดับทุนทางสังคมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 2.61, S.D = 0.285) เมื่อพิจารณาระดับทุนทางสังคมในแต่ละด้านพบว่า ระดับทุนทางสังคมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจก อยู่ในระดับน้อยได้แก่ มีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันในกลุ่มชน (Mean = 2.50, S.D = 0.707), มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าระหว่างหมู่บ้านด้วยกัน (Mean = 2.29, S.D = 0.710), มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าในหมู่บ้านเดียวกัน (Mean = 2.04, S.D = 0.651) และมีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันกันระหว่างชุมชน (Mean = 1.90, S.D = 0.695) ตามลำดับ

1.4 ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาด ของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 2.70, S.D = 0.224) เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดในแต่ละด้านพบว่า ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Mean = 3.39, S.D = 0.415) และด้านราคา (Mean = 3.19, S.D = 0.459) ระดับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดส่วนประสมการตลาดอยู่ในระดับน้อยได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Mean = 2.27, S.D = 0.374) และด้านการส่งเสริมการตลาด (Mean = 1.96, S.D = 0.306) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ได้ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (Mean = 2.27, S.D = 0.374) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในด้านผลิตภัณฑ์ในเรื่องมีผ้าจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (Mean = 3.94, S.D = 0.739) มากที่สุด รองลงมาคือ เลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำผ้าทอจากวัตถุดิบธรรมชาติ (Mean = 1.97, S.D = 0.680), การเพิ่มคุณค่า ด้วยบรรจุภัณฑ์ ในรูปแบบถุงที่ใส่สวยงาม (Mean = 1.57, S.D = 0.661) และน้อยที่สุดคือ ได้ออกแบบลวดลายของผ้าทอ (Mean = 1.61, S.D = 0.776) ตามลำดับ

ด้านราคา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.19, S.D = 0.459) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านราคาในเรื่องได้ทำป้ายบอกราคาชัดเจน (Mean = 3.92, S.D = 0.775) มากที่สุด รองลงมาคือ ได้ทำราคามาตรฐานเทียบกับตลาดอื่น (Mean = 3.74, S.D = 0.784), มีผ้าที่ราคาถูกกว่าที่อื่น (Mean = 3.57, S.D = 0.793) และน้อยที่สุดคือ ได้กำหนดราคาผ้าทอ (Mean = 1.55, S.D = 0.656) ตามลำดับ

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.39, S.D = 0.415) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านช่องทางการจัดจำหน่ายในเรื่องมีพื้นที่จอร์รถูกที่กว้างขวาง เพียงพอ (Mean = 3.99, S.D = 0.671) มากที่สุด รองลงมาคือ มีสถานที่จอร์รถสะดวกสบาย (Mean = 3.96, S.D = 0.843), ได้เลือกทำเลที่เหมาะสมในการขาย

(Mean = 3.67, S.D = 0.870)และน้อยที่สุดคืออยู่ในทำเลที่มีรถโดยสารประจำทาง (Mean = 1.96, S.D = 0.605) ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย (Mean = 1.96, S.D = 0.306) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านการส่งเสริมการตลาดในเรื่องมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ร้าน เช่น วันออกพรรษา วันสงกรานต์ (Mean = 2.04, S.D = 0.655) มากที่สุด รองลงมาคือ มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ/ไบปปลิว เป็นต้น (Mean = 2.03, S.D = 0.626), มีบริการให้ข้อมูลเพิ่มเติมและรับเรื่องร้องเรียนหลังการขาย (Mean = 2.01, S.D = 0.655)และน้อยที่สุดคือมีการโฆษณาตัวอย่างสินค้าให้ชมหรือ ทดลองใส่ก่อนซื้อ (Mean = 1.75, S.D = 0.709) ตามลำดับ

1.5 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.20, S.D = 0.196) เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละด้านพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ (Mean = 3.94, S.D = 0.418) และด้านการมีส่วนร่วมกระทำ (Mean = 3.73, S.D = 0.312)ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก (Mean = 3.01, S.D = 0.400)ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมคิด (Mean = 2.11, S.D = 0.362)โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ได้ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 2.66, S.D = 0.597) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องใส่เสื้อผ้าโดยเป็นผ้าทอจากชุมชน (Mean = 3.42, S.D = 0.854) มากที่สุดรองลงมาคือ ซื้อผ้าทอมือของชุมชน (Mean = 3.29, S.D = 0.923), มีส่วนร่วมในกระบวนการทอผ้า (Mean = 2.59, S.D = 0.977)และน้อยที่สุดคือ เคยทอผ้ามอญทอมือ (Mean = 1.33, S.D = 0.884) ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมคิด โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย (Mean = 2.11 S.D = 0.362) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมคิดในเรื่องลดต้นทุนการผลิตโดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายและราคาถูกที่มีขายทั่วไป (Mean = 2.16, S.D = 0.605) มากที่สุดรองลงมาคือ มีส่วนช่วยคิดปรับปรุงหรือพัฒนาการผลิตผ้าจกให้ดีขึ้น (Mean = 2.14, S.D = 0.698), ช่วยคิดออกแบบลวดลายผ้าจก (Mean = 2.11, S.D = 0.720)และน้อยที่สุดคือช่วยคิดในการพัฒนาผ้าจกที่ได้จากชุมชนไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าที่สวยงาม (Mean = 2.01, S.D = 0.663) ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.01 S.D = 0.400) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมรู้สึกในเรื่องรู้สึกเต็มใจและยินดีที่จะถ่ายทอด ความรู้ในเรื่องการทอผ้า (Mean = 4.45, S.D = 0.671) มากที่สุดรองลงมาคือ รู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีโอกาสในการอนุรักษ์ผ้าของชุมชน (Mean = 3.00, S.D = 0.894), รู้สึกไม่พอใจและคอยดักเตือน เมื่อเห็นคนในชุมชนไม่ช่วยกันอนุรักษ์ผ้าของชุมชน (Mean = 2.27, S.D = 0.874) และน้อยที่สุดคือรู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจเมื่อคนในครอบครัวไม่สวมใส่ผ้าของชุมชน (Mean = 2.32, S.D = 0.800) ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.94 S.D = 0.418) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของในเรื่องแนะนำสั่งสอนสมาชิกในครัวเรือนให้ใช้ผ้าของชุมชน (Mean = 4.28, S.D = 0.679) มากที่สุดรองลงมาคือ เข้าร่วมเพื่อวางแผน ค้นคว้าหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทอผ้า (Mean = 4.10, S.D = 0.782), เสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์ผ้าของชุมชน (Mean = 3.74, S.D = 0.836) และน้อยที่สุดคือ ช่วยให้ชุมชนมีการทอผ้าเพิ่มมากขึ้น (Mean = 3.61, S.D = 0.782) ตามลำดับ

1.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.6.1 สมมติฐานที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามเพศ จำแนกตามการมีส่วนร่วม ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม, ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ, ด้านการมีส่วนร่วมคิด, ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกและการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ พบว่า ปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.6.2 สมมติฐานที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่าง ไปตามอายุ จำแนกตามการมีส่วนร่วม ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม, ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ, ด้านการมีส่วนร่วมคิด, ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกและการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ พบว่า ปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.6.3 สมมติฐานที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม แตกต่างไปตามระดับการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วม ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกโดยรวม, ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ, ด้านการมีส่วนร่วมคิด, ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึกและการมีส่วนร่วมในความเป็น

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจก ของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก พบว่า ภาพรวมของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยรัตน์ เหลี่ยมวานี (2547) ได้ศึกษากระบวนการเรียนรู้ การรวมกลุ่ม และการมีส่วนร่วมของสตรีผู้ประกอบการทอผ้าพื้นเมือง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน พบว่า กลุ่มทอผ้าบ้านผาโพธิ์ทอง บ้านใหม่และบ้านกลางเวียง สมาชิกอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ มัทนา ไชยจิตต์ (2552) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมทอผ้ามากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวนในปัจจุบันมีบุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการส่งเสริมและอนุรักษ์การทอผ้าจกพร้อมกับจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายให้กับประชาชนที่ทอผ้าในตำบลคูบัวและตำบลใกล้เคียง ทำให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมกระบวนการผลิตผ้าจกมากขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามตามองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมพบว่า

ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายได้ว่า ชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัด มีส่วนร่วมกระทำในเรื่องเคยทอผ้าจก มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในกระบวนการทอผ้า, ใส่เสื่อผ้าโดยเป็นผ้าทอจากชุมชน และน้อยที่สุดคือ ใช้สีย้อมสีผ้าจากธรรมชาติ ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายได้ว่าชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัด มีส่วนร่วมกระทำในเรื่องรู้สึกเต็มใจและยินดีที่จะถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการทอผ้า มากที่สุดรองลงมาคือ รู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีโอกาสในการอนุรักษ์ผ้าของชุมชน, รู้สึกไม่พอใจและคอยดักเตือน เมื่อเห็นคนในชุมชนไม่ช่วยกันอนุรักษ์ผ้าของชุมชน และน้อยที่สุดคือรู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจเมื่อคนในครอบครัวไม่สวมใส่ผ้าของชุมชน ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายได้ว่าชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัด มีส่วนร่วมกระทำในเรื่องแนะนำสั่งสอนสมาชิกใน

ครัวเรือนให้ใช้ผ้าของชุมชน มากที่สุดรองลงมาคือ เข้าร่วมเพื่อวางแผน ค้นคิดปัญหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทอผ้า, เสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์ผ้าของชุมชนและน้อยที่สุดคือ ช่วยให้ชุมชนมีการทอผ้าเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจก ของชุมชนไท-ยวน ตำบลลุมบัว อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานเกี่ยวข้องปรับปรุงด้านต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลลุมบัว อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการย้อมสีด้ายน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงให้มีการเปิดสอนหรือแนะนำวิธีการย้อมสีด้ายให้กับชาวบ้านที่สนใจในเรื่องกรรมวิธีย้อมสีด้าย

ทุนทางสังคมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลลุมบัว อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าในหมู่บ้านเดียวกันและข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันกันระหว่างชุมชนน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าในหมู่บ้านเดียวกันให้มากที่สุด เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสได้เรียนรู้ในเรื่องการทอผ้า

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลลุมบัว อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปาน เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดในแต่ละด้านพบว่า ด้านราคา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการมีส่วนร่วมในการกำหนดราคาผ้าทอน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงควรให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดราคาผ้าทอ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทำเลที่มีรถโดยสารประจำทางน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงให้ร้านที่จำหน่ายสินค้าอยู่ในทำเลที่มีรถโดยสารประจำทางวิ่งผ่านเพื่อความสะดวกของผู้ซื้อในการที่จะเข้ามาซื้อสินค้า ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการโฆษณาตัวอย่างสินค้าให้ชมหรือ ทดลองใส่ก่อนซื้อน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงควรมีตัวอย่างสินค้าให้ลูกค้าได้เลือกชมเพิ่มขึ้นและให้ลูกค้าได้ทดลองสวมใส่ก่อนที่จะซื้อ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลลุมบัว อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัจจัยการมีส่วนร่วมในแต่

ละด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมกระทำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าใช้สีย้อมสีด้ายจากธรรมชาติน้อยที่สุดดังนั้นควรปรับปรุงในเรื่องต้นทุนการผลิตหากชาวบ้านต้องการลดต้นทุนการผลิตควรใช้สีจากธรรมชาติเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการย้อมสีด้าย ด้านการมีส่วนร่วมคิด โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อยและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าช่วยคิดในการพัฒนาผ้าจากที่ได้จากชุมชน ไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าที่สวยงามน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงให้ชาวบ้านได้พัฒนาการตัดเย็บผ้าให้มีรูปแบบที่สวยงาม ด้านการมีส่วนร่วมรู้สึก โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจเมื่อคนในครอบครัวไม่สวมใส่ผ้าของชุมชนน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงให้ชาวบ้านทุกครอบครัวในครอบครัวมีส่วนร่วมในการสวมใส่ผ้าที่ได้จากชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าช่วยให้ชุมชนมีการทอผ้าเพิ่มมากขึ้นน้อยที่สุด ดังนั้นควรปรับปรุงให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการทอผ้าเพิ่มมากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรศึกษาในการสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับการสอนกระบวนการผลิตผ้าจาก ของตำบลคูบัว เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มและเป็นการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการผลิตผ้าจากให้ผู้สนใจได้รับทราบ

4.2 ควรศึกษาแนวทางในการอนุรักษ์และสืบสานงานทอผ้าจาก เพื่อทราบแนวทางในการอนุรักษ์และสืบสานงานผ้าของตำบลคูบัวให้สืบทอดดำรงอยู่ในชุมชนต่อไปอย่างยั่งยืน

4.3 ควรศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อผ้าจากของผู้บริโภคเพื่อผู้ประกอบการหรือชาวบ้านได้ทราบถึงแนวทางการตัดสินใจซื้อผ้าจากของผู้บริโภค เพื่อจะได้ใช้เป็นแผนในการกำหนดกลยุทธ์ในการขายสินค้า

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

จำนง อิดวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

ตะติยา กาศสุวรรณิ. “ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา.” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

ถวิลวดี บุรีกุล. พลวัตการมีส่วนร่วมของประชาชน : จากอดีตจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ม.ป.ท., 2552.

_____ . การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2548.

ธีระพงษ์ แก้วหาญชัย. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง : ประชาคม ประชาสังคม. ขอนแก่น : โครงการจัดตั้งมูลนิธิเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ชมรมนักวิชาการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2543.

นภาพรณี หะวานนท์. ทฤษฎีฐานรากในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2550.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง. เชียงใหม่ : สิริลักษณ์การพิมพ์, 2538.

นเรศ สงเคราะห์สุข. การเปลี่ยนของชุมชนชาวเผ่าปาเกะอูอู ในด้านระบบการผลิต ระบบคุณค่า และระบบความสัมพันธ์ ในมิติความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ศึกษากรณี : ชุมชนห้วยไม้ดำ ตำบลห้วยปลิง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.

บังอร พงษ์ประพันธ์. “อาชีพทอผ้าของชาวไทย-ยวน จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2547.

ประเวศ ะสี. เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม : แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน, 2542.

_____ . ประชาคมตำบล. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.

- ปาริชาติ วลัยเสถียร. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 4. โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, 2552.
- พิมพ์รัตน์ ผาคำ. “ปัจจัยทางสังคมที่สนับสนุนความสำเร็จของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ผ้า และเครื่องต่างภายในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) : กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. สรุปคำบรรยายในฐานะวิทยากรพิเศษในวันเริ่มต้นปีโรตารี 2549-2550 [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 2 ตุลาคม 2553. เข้าถึงได้จาก www.moralcenter.or.th
- ชุมชนเข้มแข็ง ทนทางสังคมของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเพื่อสังคมและธนาคารออมสิน, 2542.
- รากฐานไทย. องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2553. เข้าถึงได้จาก <http://www.rakbankerd.com>
- รวรุณี โรมรัตน์พันธ์. ทนทางสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2548.
- ศศิกุล อ่อนเจ็ยง. “ทนทางสังคมในการผลิตผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2550.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : เพชรจรัสแห่งโลกธุรกิจ, 2541.
- ตัณญา ตัณญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชนแบบจัดการ. กรุงเทพฯ : เอ็มเทรคดิ่ง, 2541.
- สายันต์ ไพรชาญจิตร และคณะ. ร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการกระบวนการเรียนรู้และจัดการความรู้ของชุมชน ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2548.
- สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม. เรียนรู้เพื่อแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9. กรุงเทพฯ : รัฐสภาลาดพร้าว, 2546.
- สุชาติ พิบูลแถว. “การศึกษากระบวนการฟื้นฟูภูมิปัญญาการทอผ้าจาก ชุมชนไท-ยวนราชบุรี ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ในมิติการพัฒนาชุมชน.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรพัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- สุธรรม รัตนโชติ. การวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์ท็อป จำกัด, 2551.
- เสน่ห์ จามริก. การเมืองไทยกับพัฒนาการรัฐธรรมนูญ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ชื่อหนังสือ, 2540.

เสรี พงศ์พิศ. ร้อยคำที่ควรรู้ : ให้เท่าทันตามสถานการณ์เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : พลังทางปัญญา, 2547.

_____. แผนชีวิต เศรษฐกิจชุมชน. กรุงเทพฯ : ภูมิปัญญาไทย, 2546.

หนึ่งฤทัย จันทร์เกษ. “ชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในระบบเศรษฐกิจชุมชน.” วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

องค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว. ประวัติและตราสัญลักษณ์ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 1 ตุลาคม
2553. เข้าถึงได้จาก http://kubua.go.th/default.php?modules=fckeditor&fck_id=4&view_id=55&orderby=1

องค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว. ฟ้าดินจก [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 1 ตุลาคม 2553. เข้าถึงได้จาก
<http://kubua.go.th/bank.php?modules=otop&Id=1&data=detail>

อนุก นาคนบุตร. ทุนทางสังคมและประชาสังคมในเมืองไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด,
2545.

อรพินทร์ สฟโชคชัย. “การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน.” เอกสารใน
การประชุมวิชาการ เสนอที่มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย จังหวัดชลบุรี
2538.

อัมมาร สยามวาลา. “ทุนทางสังคมกับความยากจน.” เอกสารในการสัมมนาเรื่องยุทธศาสตร์การ
ขจัดปัญหาความยากจน เสนอที่โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้จอมเทียน ชลบุรี 2544.

อานันท์ กาญจนพันธ์. การระดมทุนเพื่อสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2451.

อุดม สมพร. ฟ้าจกไท-ยวนราชบุรี. ราชบุรี : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2540.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ภาษาต่างประเทศ

Bain, K., and Hicks, N. “Building Social Capital and Reaching out to Excluded Groups : The
Challenge of Partnership.” Paper Presented at CELAM Meeting on The Struggle
Against Poverty Towards The Turn of The Millennium, Washington, D.C. 1998.

Franklyn, Lisk. Popular Participation in Planing for Basic Needs : Concepts Methids and
Practices. N.p. : Hants, Gower, 1985.

G. Parry. The Idea of Political Participation. Manchester : Manchester University Press,
Rowman and Littlefield, 1972.

M, Cohen, and Uphoff. "Participation's Place in Rural Development : Seeking Clarify Through Specificity" in Seeking Clarify Through Specificity, n.p. : World Development, 1980.

United Nations Research Institute for Social Development. Human Development Report. Bangkok : Keen Publishing, 2007.

William, W. Reeder. Some Aspects of The Informal Social Participation of From Families in New York State. New York : Cornell University, 1974.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

ภาพที่ 6 ลายโค้งแก้ง

ภาพที่ 7 ลายโค้งแก้งซ้อนเขียว

ภาพที่ 8 ลายกาบซ้อนหัก

ภาพที่ 9 ลายหักนกคู่

ภาพที่ 10 ผ้าถุงชั้นดินจก

ภาพที่ 10 เครื่องแต่งกายด้วยผ้าทอขึ้นต้นจากคูบัว

ผลงานวิทยนั้กศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

เลขที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง ศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง
จังหวัดราชบุรี

วันที่ :

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพทางประชากร, สถานภาพทางเศรษฐกิจ, สถานภาพทางสังคมและทุนทางสังคม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

2. โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

3. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามในครั้งนี้จะเก็บเป็นความลับเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 20 ปี 3. 36-50 ปี
 2. 21-35 ปี 4. 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า 5.ปริญญาตรี
 2. มัธยมศึกษาตอนต้น 6. สูงกว่าปริญญาตรี
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. 7. อื่น ๆ (ระบุ)
 4. อนุปริญญา หรือ ปวส.

4. รายได้ตนเองต่อเดือน

1. น้อยกว่า 5,000 บาท 4. 15,001 - 20,000 บาท
 2. 5,001 - 10,000 บาท 5. 20,000 บาทขึ้นไป
 3. 10,001 - 15,000 บาท

5. สถานภาพ

1. โสด 4. แยกกันอยู่
 2. แต่งงานแล้ว 5. หม้าย
 3. หย่าร้าง 6. อื่น ๆ (ระบุ)

6. อาชีพ

1. เกษตรกรรม 4. พนักงานบริษัทเอกชน
 2. รับจ้างทั่วไป 5. อื่น ๆ (ระบุ)
 3. รับราชการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก					
11. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าจก	5	4	3	2	1
12. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการทอผ้าจก	5	4	3	2	1
13. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทอผ้าด้วยกี่กระดูก	5	4	3	2	1
14. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการย้อมสีผ้า	5	4	3	2	1
ทุนทางสังคม					
15. ท่านมีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าในหมู่บ้านเดียวกัน	5	4	3	2	1
16. ท่านมีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าระหว่างหมู่บ้านด้วยกัน	5	4	3	2	1
17. ท่านมีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันในชุมชน	5	4	3	2	1
18. ท่านมีข้อตกลงหรือกฎระเบียบที่ทำกันกันระหว่างชุมชน	5	4	3	2	1
19. ท่านมีการช่วยเหลือกันภายในชุมชน	5	4	3	2	1
20. ท่านมีการช่วยเหลือกันระหว่างชุมชน	5	4	3	2	1

ตอนที่ 2 ปัจจัยส่วนประสมการตลาดต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก
ของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยมาก

ปัจจัยทางด้านส่วนประสมการตลาดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก	ระดับความคิดเห็น (ประเมินการมีส่วนร่วม)				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านผลิตภัณฑ์					
21. ท่านได้ออกแบบลวดลายของผ้าทอ	5	4	3	2	1
22. ท่านมีการเพิ่มคุณค่า ด้วยบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบ ถุงที่ใส่สวยงาม	5	4	3	2	1
23. ท่านเลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำผ้าทอจากวัตถุดิบ ธรรมชาติ	5	4	3	2	1
24. ท่านมีผ้าจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ	5	4	3	2	1
ด้านราคา					
25. ท่านได้กำหนดราคาผ้าทอ	5	4	3	2	1
26. ท่านได้ทำป้ายบอกราคาชัดเจน	5	4	3	2	1
27. ท่านได้ทำราคามาตรฐานเทียบกับตลาดอื่น ๆ	5	4	3	2	1
28. ท่านมีผ้าที่ราคาถูกลงกว่าที่อื่น	5	4	3	2	1
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย					
29. ท่านได้เลือกทำเลที่เหมาะสมในการขาย	5	4	3	2	1
30. ท่านมีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย	5	4	3	2	1
31. ท่านอยู่ในทำเลที่มีรถโดยสารประจำทาง	5	4	3	2	1
32. ท่านมีพื้นที่จอดรถที่กว้างขวางและเพียงพอ	5	4	3	2	1

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านส่วนประสมการตลาดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ร่วม ของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก	ระดับความคิดเห็น (ประเมินการมีส่วนร่วม)				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
ด้านการส่งเสริมการตลาด					
33. ท่านได้มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางสื่อ ต่าง ๆ เช่น วิทยุ / ใบปลิว เป็นต้น	5	4	3	2	1
34. ท่านมีบริการให้ข้อมูลเพิ่มเติมและรับเรื่อง ร้องเรียนหลังการขาย	5	4	3	2	1
35. ท่านมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ ร้าน เช่น วันออกพรรษา วันสงกรานต์	5	4	3	2	1
36. ท่านมีการโฆษณาตัวอย่างสินค้าให้ชมหรือ ทดลองใส่ก่อนซื้อ	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชน
ไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้า จกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัด ราชบุรี	ระดับความคิดเห็น (ประเมินการมีส่วนร่วม)				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
การมีส่วนร่วมกระทำ					
37. ท่านใส่เสื้อผ้าโดยเป็นผ้าทอจากชุมชน	5	4	3	2	1
38. ท่านมีส่วนร่วมในกระบวนการทอผ้า	5	4	3	2	1
39. ท่านชอบใช้สีย้อมสีด้ายจากธรรมชาติ	5	4	3	2	1
40. ท่านเคยทอผ้าจก	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้า จกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัด ราชบุรี	ระดับความคิดเห็น (ประเมินการมีส่วนร่วม)				
	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
การมีส่วนร่วมคิด					
41. ท่านช่วยคิดออกแบบลวดลายผ้าจก	5	4	3	2	1
42. ท่านมีส่วนช่วยคิดปรับปรุงหรือพัฒนาการผลิตผ้า จกให้ดีขึ้น	5	4	3	2	1
43. ท่านคิดวิธีลดต้นทุนการผลิตโดยใช้วัสดุที่หาได้ ง่ายและราคาถูกลงที่มีขายทั่วไป	5	4	3	2	1
44. ท่านช่วยคิดในการพัฒนาผ้าจกที่ได้จากชุมชนไป ตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าที่สวยงาม	5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมรู้สึก					
45. ท่านรู้สึกเต็มใจและยินดีที่จะถ่ายทอดความรู้ใน เรื่องการทอผ้า	5	4	3	2	1
46. ท่านรู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจที่ตนเองไม่มี โอกาสในการอนุรักษ์ผ้าของชุมชน	5	4	3	2	1
47. ท่านรู้สึกไม่พอใจและคอยตักเตือนเมื่อเห็นคนใน ชุมชนไม่ช่วยกันอนุรักษ์ผ้าของชุมชน	5	4	3	2	1
48. ท่านรู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจเมื่อคนใน ครอบครัวไม่สวมใส่ผ้าของชุมชน	5	4	3	2	1

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้า จกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัด ราชบุรี	ระดับความคิดเห็น (ประเมินการมีส่วนร่วม)				
	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ					
49. ท่านช่วยให้ชุมชนมีการทอผ้าเพิ่มมากขึ้น	5	4	3	2	1
50. ท่านคอยเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์ผ้าของ ชุมชน	5	4	3	2	1
51. ท่านคอยแนะนำ ส่งสอนสมาชิกในครัวเรือนให้ ใช้ผ้าของชุมชน	5	4	3	2	1
52. ท่านเข้าร่วมเพื่อวางแผน ค้นคิดปัญหาแนว ทางการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทอผ้า	5	4	3	2	1

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก
ของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง กรุณาระบุปัญหา อุปสรรค พร้อมเสนอแนะทางการปรับปรุงแก้ไขการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจกของชุมชนไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

1. ท่านประสบปัญหาอุปสรรค ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก หรือไม่ อย่างไร อธิบาย

.....

2. ท่านเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก อย่างไร อธิบาย

.....

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าจก

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q11	11.2000	7.4069	.8651	.9055
Q12	11.5667	7.6333	.8996	.8940
Q13	11.5333	7.4989	.8567	.9082
Q14	11.4000	8.6621	.7572	.9391

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 4

Alpha = .9330

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับทุนทางสังคม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q15	18.3667	12.5851	.5870	.8462
Q16	19.1000	12.0241	.7502	.8216
Q17	18.7667	12.1851	.6143	.8414
Q18	19.0333	11.0678	.8224	.8038
Q19	19.5667	11.9092	.5246	.8609
Q20	19.3333	10.5747	.6709	.8348

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 6

Alpha = .8589

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านส่วนประสมการตลาดต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนใน
กระบวนการผลิตฟ้าวก

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q21	56.7333	126.2023	.8283	.9594
Q22	56.7000	123.4586	.8710	.9585
Q23	56.7333	128.9609	.7993	.9601
Q24	56.7667	127.0126	.8152	.9596
Q25	56.7333	125.7885	.8151	.9596
Q26	56.4333	125.0816	.7737	.9605
Q27	56.8000	126.0966	.7876	.9601
Q28	56.7667	122.4609	.9032	.9579
Q29	56.6333	126.8609	.8256	.9595
Q30	56.0000	134.5517	.5286	.9640
Q31	56.7333	131.5816	.7391	.9612
Q32	56.4000	134.1793	.5114	.9644
Q33	56.6667	128.9885	.7780	.9604
Q34	57.2000	128.8552	.6675	.9623
Q35	56.9667	123.2057	.8512	.9589
Q36	56.7333	126.2023	.8283	.9594

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านส่วนประสมการตลาดต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนใน
กระบวนการผลิตผ้าจก (ต่อ)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 16

Alpha = .9628

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q37	55.5000	114.6724	.7137	.9558
Q38	55.5333	116.5333	.8076	.9540
Q39	55.5667	113.4954	.8879	.9523
Q40	55.5333	112.6023	.8694	.9525
Q41	55.4333	113.3575	.8598	.9527
Q42	55.6667	115.5402	.8367	.9534
Q43	55.2667	131.6506	.0000	.9619
Q44	55.5000	111.3621	.8181	.9536
Q45	55.5333	114.3264	.8136	.9536
Q46	55.6333	114.7230	.7744	.9544

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการผลิตผ้าจก

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q47	55.9333	113.3747	.7336	.9555
Q48	55.7333	115.7885	.7121	.9556
Q49	55.4333	111.9782	.7796	.9546
Q50	55.3667	118.0333	.7909	.9545
Q51	55.6333	119.1368	.6352	.9569
Q52	55.7333	119.9954	.6951	.9560

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 16

Alpha = .9576

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q11	153.7667	866.9437	.7648	.9834
Q12	154.1333	867.8437	.8069	.9833
Q13	154.1000	858.6448	.9109	.9830
Q14	153.9667	869.0678	.8583	.9832
Q15	153.3333	888.8506	.5758	.9838
Q16	154.0667	881.9264	.7653	.9835
Q17	153.7333	888.2713	.5501	.9839
Q18	154.0000	874.6897	.8123	.9833
Q19	154.5333	876.3264	.6687	.9837
Q20	154.3000	862.1483	.8364	.9832
Q21	154.0667	871.3747	.7861	.9834
Q22	154.0333	863.5506	.8420	.9832
Q23	154.0667	875.0989	.8232	.9833
Q24	154.1000	868.9207	.8586	.9832
Q25	154.0667	865.5126	.8603	.9832
Q26	153.7667	866.9437	.7648	.9834
Q27	154.1333	867.8437	.8069	.9833

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ (ต่อ)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q28	154.1000	858.6448	.9109	.9830
Q29	153.9667	869.0678	.8583	.9832
Q30	153.3333	888.8506	.5758	.9838
Q31	154.0667	881.9264	.7653	.9835
Q32	153.7333	888.2713	.5501	.9839
Q33	154.0000	874.6897	.8123	.9833
Q34	154.5333	876.3264	.6687	.9837
Q35	154.3000	862.1483	.8364	.9832
Q36	154.0667	871.3747	.7861	.9834
Q37	154.0333	863.5506	.8420	.9832
Q38	154.0667	875.0989	.8232	.9833
Q39	154.1000	868.9207	.8586	.9832
Q40	154.0667	865.5126	.8603	.9832
Q41	153.9667	866.5161	.8704	.9831
Q42	154.2000	873.9586	.8191	.9833
Q43	153.8000	916.0966	.0000	.9844
Q44	154.0333	862.9989	.7996	.9833

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ (ต่อ)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q45	154.0667	869.1678	.8267	.9833
Q46	154.1667	873.3161	.7343	.9835
Q47	154.4667	868.2575	.7239	.9836
Q48	154.2667	873.8575	.7176	.9835
Q49	153.9667	864.9299	.7600	.9835
Q50	153.9000	879.4034	.8025	.9834
Q51	154.1667	885.3851	.5926	.9838
Q52	154.2667	887.9264	.6350	.9837

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 42

Alpha = .9838

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาว พัชรินทร์ จิตรโรจนรักษ์
 ที่อยู่ 233/1ถ.แสงชูโต ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
 71130
 ที่ทำงาน ร้านท่าเรืออุปกรณ์ ตำบลท่าเรือ
 อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โทรศัพท์ (034) 561455

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546

สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต
 สาขาการประชาสัมพันธ์

พ.ศ. 2551

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประกอบการ
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2548 – ปัจจุบัน

พนักงานขาย ร้านท่าเรืออุปกรณ์ ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา
 จังหวัดกาญจนบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี